

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ЦЕНТР ДОСЛІДЖЕНЬ СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ
НАЦІОНАЛЬНА ЮРИДИЧНА БІБЛІОТЕКА



Правовий статус та потреби ветеранів війни в Україні

/ моніторинг інформаційного поля /

№ 3 (16-28 лютого) 2026

Засновники: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського,
Центр досліджень соціальних комунікацій,
Національна юридична бібліотека
Заснований у 2026 році.
Головний редактор Ю. Половинчак
Редакційна колегія: С. Закірова, Ю. Половинчак, Н. Іванова, Т. Дубас.
Адреса редакції та видавця: НБУВ, Голосіївський просп., 3, Київ, 03039, Україна.

**ПРАВОВИЙ СТАТУС ТА ПОТРЕБИ
ВЕТЕРАНІВ ВІЙНИ В УКРАЇНІ
/ моніторинг інформаційного поля /**

№ 3 (16-28 лютого) 2026

Укладач О. Каращук

Відповідальна за випуск: С. Закірова

© Національна бібліотека України
імені В. І. Вернадського,
Центр досліджень соціальних комунікацій,
Національна юридична бібліотека, 2026

КИЇВ 2026

ЗМІСТ

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ

ЦЕНТРАЛЬНІ ОРГАНИ ВЛАДИ

Служба у Нацполіції для захисників і ветеранів з інвалідністю	3
Новий державний проєкт надання медико-психологічних послуг ветеранам.....	3
Інструкторський пілотний проєкт для ветеранів	4
ІТ-сектор розроблятиме AI-рішення для ветеранів.....	5
Кошти на оренду житла ветеранам	6
Встановлено граничну вартість професійної адаптації ветеранів	6
Мережа державних ветеранських просторів в Україні.....	7
Ветеранський простір «Ветеран ПРО» у Бучі.....	8
Про роботу Координаційного штабу з підтримки ветеранів	9
Моніторинг прозорості надання статусів	10
Флагманський проєкт комплексної підтримки ветеранів	11
Розширено компенсацію автоцивілки для ветеранів.....	12
Огляд ветеранської політики в територіальних громадах (12.2025 р. – 01.2026 р.).....	14

МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ

Компенсація на авто для ветеранів з інвалідністю в Києві.....	16
Курс «Встановлення сонячних панелей» для ветеранів.....	17
Нові рішення підтримки ветеранів і ВПО на Львівщині	18
Модернізація та реабілітація військових Львівщини у 2025 р.....	19
Меморандум про співпрацю Львівської ОВА та «Ветеранського корпусу».....	20
Програма адаптації житла для ветеранів у Львові	21
Безкоштовні професійні курси для ветеранів і ветеранок	22
Ветеранська спілка Поліції охорони Буковини	23

ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ

ЦЕНТРАЛЬНІ

Конкурс грантів на підготовку фахівців для ветеранів.....	23
---	----

Ветеранський бізнес з виробництва батарей резервного живлення.....	24
Українські біонічні протези для ветеранів	25
До 500 тис. грн на сільгосптехніку для ветеранів-аграріїв	28
Понад 1,7 млн грн на протезування ветеранів у межах національного відбору «Свробачення–2026»	29

РЕГІОНАЛЬНІ

Проєкт «СОВА» для ветеранів Полтавщини.....	29
Ветеранський простір у Кам'янському	31
Мапа ветеранського бізнесу на Буковині	31
Форум підтримки ветеранів в Одесі.....	32
Ветеранський спорт у Києві	33
Соціальний транспорт для захисників і ветеранів у Києві	33
Комп'ютерні курси для криворізьких ветеранів	35
Нова програма реабілітації ветеранів Рахівщини.....	35
Освітні можливості для ветеранів в Умані.....	36
Проблеми і підтримка ветеранів на Вінниччині.....	37
Реабілітація ветеранів у Запоріжжі за програмою «Вільні хвили»	39
Підтримка для родин ветеранів та загиблих військовослужбовців Сумщини	40

МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

Інклюзивна реабілітація на Вінниччині.....	42
Проєкт підтримки «Скорочуючи відстань» на Прикарпатті	42
Робота і кар'єра у протимінній сфері для ветеранів	43
Перший хаб адаптивного гірськолижного спорту для ветеранів	44
Модель переходу ветеранів у цивільну професію	44
Ветеранська політика на Одещині	45
Практикум з ментального здоров'я для ветеранів та родин у Прилуках	46
Ветеранський форум «Бійці Духу» на Черкащині.....	46
Конкурс для ГО на підтримку мобільних послуг для ветеранів	47
Мапа ветеранських ГО в Україні	47
Проєкт «Фенікс» Черкаської капеланської служби	48

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ

ЦЕНТРАЛЬНІ ОРГАНИ ВЛАДИ

Служба у Нацполіції для захисників і ветеранів з інвалідністю

Сергій Іонушас: Ветерани, які отримали поранення чи інвалідність під час захисту держави, тепер мають додаткові можливості для проходження служби в Нацполіції.

Український парламент ухвалив у цілому законопроект № 14194, відповідно до якого ветерани, що боронили нашу державу й отримали поранення, звільняються від проходження перевірки рівня фізичної підготовки під час вступу на службу в Національній поліції.

Про це розповів член фракції «Слуга Народу», голова парламентського Комітету з питань правоохоронної діяльності Сергій Іонушас.

«Ухвалений законопроект вносить зміни до статті 50 Закону України «Про Національну поліцію» і дозволяє тим нашим героям, ветеранам, які віддали своє здоров'я за нашу державу, проходити службу в лавах Національної поліції. При цьому від них не буде вимагатися обов'язкова здача тестів із фізичної підготовки», – зазначив політик.

За його словами, такий підхід дозволить зберегти цінний кадровий потенціал, створює сприятливі умови для працевлаштування ветеранів війни, дає змогу ефективно використовувати їхній унікальний досвід і професійні компетенції, набуті під час захисту держави, для подальшої служби в Національній поліції.

«Сьогодні питання повернення з військової служби до цивільного життя осіб, які безпосередньо захищали нашу державу, є надзвичайно актуальними. А бойовий досвід, дисципліна й відповідальність наших ветеранів є важливими для сектора безпеки. Такі ж підходи до інтеграції військових у правоохоронні органи вже успішно застосовуються в країнах Європейського Союзу та НАТО», – підсумував народний депутат (*Верховна Рада України (https://www.rada.gov.ua/news/news_fr/270819.html). – 2026. – 25.02*).

Новий державний проєкт надання медико-психологічних послуг ветеранам

Повернення до повноцінного життя: держава оплачуватиме медико-психологічний супровід ветеранів із залежностями.

Уряд ухвалив постанову про старт пілотного проєкту із надання медико-психологічних послуг ветеранам, які мають розлади внаслідок вживання психоактивних речовин, включаючи алкоголь.

Держава оплачуватиме їм комплексну, фахову та доступну підтримку, необхідну для відновлення здоров'я і повернення до повноцінного життя.

Проєкт передбачає:

- доступ до мультидисциплінарної допомоги – медичної, психологічної, психіатричної та соціальної;
- створення та впровадження ефективних підходів до лікування і супроводу з подальшим формуванням єдиної системи надання таких послуг;
- підвищення обізнаності членів родин ветеранів щодо розладів залежності та шляхів підтримки.

Супровід передбачається у три етапи:

1. Стаціонарний етап (30 днів)

Комплексний медико-психологічний супровід, що включає:

- індивідуальну та групову психотерапію;
- роботу з соціальним працівником;
- фізичну активність;
- інформаційні заходи;
- фармакологічну та нутритивну підтримку.

2. Амбулаторний етап (30 днів)

Індивідуальна та групова психотерапія один раз на тиждень.

3. Довготривалий амбулаторний супровід (280 днів)

Групова терапія один раз на тиждень для закріплення результатів та профілактики рецидивів.

Надавачами послуг медико-психологічного супроводу можуть стати заклади незалежно від форми власності, а також фізичні особи-підприємці, які мають відповідний кадровий і інфраструктурний потенціал.

Мінветеранів відшкодуватиме надання таких послуг.

Чому це важливо

Наслідки війни – це не лише фізичні поранення, а й глибокі психологічні травми. Без належної підтримки вони можуть призводити до розвитку залежностей, соціальної ізоляції та втрати життєвих орієнтирів. Новий проєкт спрямований саме на подолання цих викликів.

Деталі про те, як взяти участь у програмі, а також стати надавачами послуг – повідомимо додатково (*Урядовий портал (<https://www.kmu.gov.ua/news/povernennia-do-povnotsinnoho-zhyttia-derzhava-oplachuvatyme-medyko-psykholohichni-suprovid-veteraniv-iz-zalezhnostiamy>)* – 2026. – 16.02).

Інструкторський пілотний проєкт для ветеранів

Міноборони: Стартував пілотний проєкт для військових та ветеранів, які хочуть служити на інструкторських посадах.

Щоб забезпечити якість підготовки в українському війську, Міністерство оборони спільно з благодійним фондом «Повернись живим», рекрутинговою платформою Lobby X та Командуванням Сухопутних військ запускають проєкт «На досвіді».

Мотивація, безпека та збереження життя військовослужбовців, а також їхня ефективність на полі бою безпосередньо залежать від якості їх підготовки. Ключовою фігурою в цьому процесі є інструктор.

Мета проєкту – залучити до навчальних центрів військових та ветеранів, які бажають служити на інструкторських посадах та передавати свої знання та досвід іншим.

Хто може взяти участь у проєкті?

У межах цієї ініціативи для служби на інструкторських посадах запрошуються чинні військовослужбовці підрозділів Сухопутних військ та ветерани з бойовим досвідом для навчання з БЗВП та інструкторів з різних напрямків: тактичної медицини, інженерної справи та топографії, а також тих, хто може викладати фахово тактичну і вогневу підготовку.

Де будуть проходити службу інструктори?

Проєкт передбачає переведення з підрозділів Сухопутних військ на службу в таких навчальних осередках:

- школа загальновійськової підготовки;
- школа підготовки інструкторів;
- військова школа імені полковника Євгена Коновальця.

Які переваги служби за проектом «На досвіді»?

Навчання. Додаткові сертифікації та робота пліч-о-пліч із бойовими інструкторами.

Професійність. Ви в колі справжніх фахівців та знавців своєї справи.

Вплив. Ви маєте реальний вплив на підготовку українського війська.

Гнучкість. Проживання не тільки в навчальному центрі. Час на родину та відновлення.

Забезпечення. Грошове забезпечення до 51 000 гривень. Речове й майнове забезпечення, зокрема, забезпечення засобами індивідуального захисту, проживанням, харчуванням і медичною допомогою на час служби.

Відпустки. Офіційна щорічна відпустка, відпустка за сімейними обставинами, відпустка для УБД.

Як взяти участь у проекті?

Подайте свою заявку. Її розглянуть рекрутери. Далі – інтерв'ю у три етапи.

Після цього почнеться випробувальний період: перші два тижні у форматі відрядження. Потім – переміщення на посаду та проходження навчальних курсів.

Дізнатися деталі проекту та податися на вакансії можна на сайті bzvp.lobbyx.army (*Урядовий портал* (<https://www.kmu.gov.ua/news/minoborony-startuvav-pilotnyi-proekt-dlia-viiskovykh-ta-veteraniv-iaki-khochut-sluzhyty-na-instruktorskykh-posadakh>)). – 2026. – 17.02).

ІТ-сектор розроблятиме AI-рішення для ветеранів

Мінветеранів запросило технологічні компанії до співпраці над цифровою доступністю та AI-рішеннями для ветеранів.

Мінветеранів запросило технологічні компанії до співпраці над цифровою доступністю та AI-рішеннями для ветеранів. Під час Мюнхенської безпекової конференції заступник Міністра у справах ветеранів Олег Шиманський запросив міжнародні технологічні компанії Amazon, Google та Cloudflare долучитися до співпраці у сфері цифрової доступності та розвитку AI-рішень для ветеранів.

Цифрова доступність означає, що державні послуги та платформи створюються з урахуванням різних фізичних можливостей ветеранів та ветеранок. Україна поступово адаптує цифрові рішення до стандартів ЄС, закладених у European Accessibility Act (Європейський акт про доступність). Йдеться про зрозумілу структуру, просту мову, сумісність із допоміжними технологіями, просту навігацію та можливість отримувати послуги чи користуватись цифровими сервісами без бар'єрів.

«Для ветеранів та ветеранок цифрова доступність – це не лише питання зручності, а можливість мати повноцінний доступ до державних сервісів в онлайн режимі. Якщо людина не може подати заяву онлайн або скористатися підтримкою через цифровий інструмент, в той час, як пересуватися складно – система для неї фактично не працює. Ми хочемо, щоб кожен ветеран та ветеранка могли взаємодіяти з державою незалежно від фізичних обмежень», – зазначив Олег Шиманський.

Окремо під час зустрічей обговорили розвиток сервісів із використанням agent AI – підходу, за якого штучний інтелект не лише реагує на запит, а допомагає людині орієнтуватися в доступних можливостях підтримки, пропонує наступні кроки та формує логіку дій. Це допоможе зробити отримання інформації чи послуг для ветеранів та ветеранок більш послідовними та зрозумілими.

Із представниками Amazon, Google, DIGITALEUROPE та Cloudflare також обговорили посилення цифрової інфраструктури, кібербезпеки та масштабування сервісів в умовах війни – так, щоб вони залишалися безпечними, стабільними та стійкими до навантажень.

Делегація Мінветеранів також провела зустрічі з представниками НАТО та урядами країн-партнерів. З міністрами та урядовцями Латвії, Хорватії, Нової Зеландії, Ірландії, Норвегії, Швейцарії та Великої Британії обговорили підтримку системи реабілітації та повернення

ветеранів до цивільного життя, а також український бойовий досвід і його вплив на підходи до оборонної готовності в Європі (*Міністерство у справах ветеранів України (<https://mva.gov.ua/prescenter/category/86-novini/minveteraniv-zaprosilo-tehnologichni-kompanii-do-spivpratsi-nad-tsifrovou-dostupnistu-ta-ai-rishennyami-dlya-veteraniv>). – 2026. – 18.02).*

Кошти на оренду житла ветеранам

Всі ветерани й ветеранки зможуть отримати кошти на покриття оренди житла.

Уряд розширив та вдосконалив програму підтримки ветеранів й ветеранок, як втратили житло через російську агресію, внісши зміни до постанов КМУ від 5 липня 2024 р. № 779 і від 7 березня 2025 р. № 252.

Відтепер отримати кошти на покриття оренди (піднайом) житла можуть не лише Захисники/Захисниці, які втратили або мають пошкоджене житло внаслідок бойових дій чи на тимчасово окупованих територіях, та ветерани/ветеранки війни з числа ВПО, які взагалі не мають власного житла або мешкали у домівках, що не були їхньою власністю.

Право на компенсацію оренди отримають також ветерани й ветеранки, яких було позбавлено особистої свободи державою-агресором у зв'язку із захистом України, і які повернулися з полону і житло яких залишилось на окупованій рф території.

Тобто, всі ветерани й ветеранки, які втратили житло внаслідок російської агресії, матимуть можливість отримати кошти від держави на покриття оренди житла.

Крім того, кошти розподілятимуть між регіонами у три етапи: до 15 березня, 15 червня та 15 жовтня – щоб виплати надходили вчасно.

А грошову компенсацію за оренду (піднайом житла) можуть продовжити ще на одні 6 місяців, якщо Захисники/Захисниці не мають іншого житла.

Куди подати заяву?

Через структурний підрозділ, відповідальний за ветеранську політику, за місцем орендованого житла;

Центр надання адміністративних послуг (ЦНАП) за місцем орендованого житла (послуга 02606).

Подати заяву на отримання компенсації можна як особисто, так і відправити документи поштою (рекомендованим листом).

Структурний підрозділ, за потреби, супроводжує заявника/заявницю у підготовці документів (перевіряє подані документи, визначає розмір компенсації).

У підготовці документів може допомогти й фахівець із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб (*Міністерство у справах ветеранів України (<https://mva.gov.ua/prescenter/category/86-novini/vsi-veterani-y-veteranki-zmozhut-otrimati-koshti-na-pokrittya-orendi-zhitla>). – 2026. – 18.02).*

Встановлено граничну вартість професійної адаптації ветеранів

Визначено граничну суму, яку сплачуватиме держава за професійну адаптацію ветеранів, ветеранок та їхніх родин.

Продовжуємо робити професійну адаптацію доступнішою та такою, що відповідає реальним потребам ветеранів, ветеранок, членів їхніх сімей та родин полеглих воїнів. За ініціативи Мінветеранів Уряд оновив Порядок та умови забезпечення професійної адаптації (постанова

КМУ № 1595 від 26 листопада 2025 року). Змінами запроваджено єдину форму тристороннього договору про забезпечення професійної адаптації, яку затверджено Мінветеранів.

Договір укладається між ветераном/ветеранкою, підрозділом з питань ветеранської політики та надавачем послуги професійної адаптації для того, щоб держава оплатила її вартість.

Також визначено граничну вартість послуг за кожним видом професійної адаптації на 2026 рік.

- Підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації, зокрема, здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти на основі бакалаврського – 20-тикратний розмір прожиткового мінімуму для працездатних осіб, на момент вступу до закладу (за навчальний рік). Наразі це 66 560 грн.

- Підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації водіїв транспортних засобів (в автошколах, в тому числі в рамках проекту «Безбар'єрні автошколи») – 10-тикратний розмір прожиткового мінімуму, – 33 280 грн.

- Отримання іншої професії (спеціальності, спеціалізації) на основі здобутого раніше ступеня (рівня) освіти – 10-тикратний розмір прожиткового мінімуму (за навчальний рік) – 66 560 грн;

- Підтвердження та присвоєння професійних кваліфікацій – 3-кратний розмір прожиткового мінімуму для працездатних осіб, на момент звернення, – 9 984 грн.

Нагадаємо, скористатися державною програмою професійної адаптації мають право

- ветерани й ветеранки війни, зокрема з числа діючих військовослужбовців, та їхні рідні (чоловік/дружина, батьки);

- рідні полеглих воїнів;

- люди з особливими заслугами перед державою.

Щоб скористатися послугами або отримати консультацію – звертайтеся до фахівців із супроводу або до підрозділів з питань ветеранської політики у вашому регіоні (*Міністерство у справах ветеранів України (<https://mva.gov.ua/presenter/category/86-novini/viznachenogranichnu-sumu-yaku-splachuvatime-derzhava-za-profesiynu-adaptatsiu-veteraniv-veteranok-ta-ihnih-rodin>). – 2026. – 17.02*).

Мережа державних ветеранських просторів в Україні

Мережа державних ветеранських просторів: створюємо всеукраїнську систему підтримки нового рівня.

В Україні триває розбудова нової масштабної інфраструктури підтримки Захисників, Захисниць та їхніх рідних – Мережі державних ветеранських просторів. Це повноцінні центри, які проєктуються спеціально для ветеранів і ветеранок та їхніх родин – з урахуванням їхнього досвіду, запитів й реальних потреб.

Мета проєкту – щоб у на рівні кожного району областей з'явилися сучасні ветеранські простори, де можна буде отримати комплексну допомогу швидко й зрозуміло.

Новий стандарт взаємодії держави з ветеранами й ветеранками

Концепція простору побудована на принципі комплексності.

Простори не обмежуються консультаційною функцією. Вони матимуть й спортивну та тренажерну зали, приміщення для навчання, тренінгів, проведення заходів й розвитку цифрових навичок.

Також відвідувачі зможуть скористатися коворкінг-зонами чи конференц-залами для організації зустрічей ветеранської спільноти.

Перші простори вже будуються

У 2025 році було розпочато будівництво перших державних ветеранських просторів у семи пілотних населених пунктах: Кривий Ріг, Луцьк, Житомир, Буча, Ужгород, Кременчук та Івано-Франківськ.

Це різні регіони країни – центр, захід, північ. Такий підхід одразу задає масштаб: мережа створюється не точково, а на загальнонаціональному рівні.

Кожен простір матиме єдиний зовнішній і внутрішній стиль, а також однакові стандарти якості, комфорту й функціональності незалежно від місця розташування.

Архітектурні рішення передбачають повну фізичну безбар'єрність: продуману конфігурацію приміщень, інклюзивні вбиральні та душові кімнати, спеціальне обладнання у тренажерних залах для людей з інвалідністю, у тому числі ветеранів та ветеранок, які користуються кріслами колісними.

Загальна площа кожного об'єкта – майже 1500 м², що дозволить створити цілісне середовище відновлення, розвитку та взаємодії в одному місці.

Введення в експлуатацію заплановане на II квартал 2026 року. Уже навесні перші державні ветеранські простори почнуть повноцінно працювати для ветеранів, ветеранок і їхніх родин.

Масштаб і довгострокове бачення

У перспективі Мережа охопить кожен район України, кожен обласний центр та міста з особливим статусом Київ та Севастополь. Простори на тимчасово окупованих територіях та в зоні ведення бойових дій мають бути збудовані протягом двох років після завершення або скасування воєнного стану.

Важливим елементом стане створення єдиної цифрової екосистеми, що дозволить системно працювати з інформацією, супроводом та зробити підтримку більш адресною.

Державна гарантія якості сервісу й послуг

На базі державних ветеранських просторів зможуть реалізовуватися як нові, так і вже чинні державні та місцеві програми підтримки ветеранів, ветеранок та їхніх родин.

Повністю змінюється й стає максимально безбар'єрним підхід і до взаємодії. Персонал просторів обов'язково проходитиме навчання щодо спілкування з відвідувачами, які мають порушення зору або слуху.

Ветерани й ветеранки тут не почуватимуться «відвідувачами установи», які змушені чекати і хвилюватися, чи зможуть вирішити свій запит. Вони стають частиною спільноти. Їхній досвід визнається, потреби враховуються, а підтримка надається з повагою, довірою та можливістю рухатися вперед (*Міністерство у справах ветеранів України (<https://mva.gov.ua/prescenter/category/86-novini/merezha-derzhavnih-veteranskih-prostoriv-stvoruemo-vseukrainsku-sistemu-pidtrimki-novogo-rivnya>). – 2026. – 19.02*).

Ветеранський простір «Ветеран ПРО» у Бучі

Місце, де завжди підтримають і допоможуть: у Бучі відкрили ветеранський простір «Ветеран ПРО».

Розбудова ветеранської інфраструктури у громадах країни триває – у місті Буча відкрили новий простір для комплексної підтримки ветеранів, ветеранок, їхніх сімей та родин полеглих Захисників і Захисниць «Ветеран ПРО».

Це вже шістнадцятий заклад такого формату на Київщині. Простір став спільним проєктом Київської обласної військової адміністрації, Бучанської громади та Міністерства у справах ветеранів України.

Це вже шістнадцятий заклад такого формату на Київщині. Простір став спільним проєктом Київської обласної військової адміністрації, Бучанської громади та Міністерства у справах ветеранів України.

Простір надаватиме послуги за принципом «єдиного вікна» – тут ветерани, ветеранки та члени їхніх родин зможуть отримати:

- адміністративні послуги (ЦНАП);
- психологічну підтримку;
- консультації з працевлаштування та започаткування власної справи;
- юридичний супровід.

Постійний прийом здійснюватимуть троє фахівців із супроводу ветеранів й ветеранок.

Окрім консультаційної допомоги, у просторі облаштовано зони для відновлення, терапевтичного дозвілля, професійного розвитку, групової та індивідуальної психологічної підтримки, а також осередки для спільнот за інтересами. Приміщення повністю відповідає принципам безбар'єрності.

Також Руслан Приходько та Микола Калашник передали ключі від 15 авто – для роботи у громадах, щоб охопити потреби ветеранів й ветеранок у різних куточках області.

Простори «Ветеран ПРО» – це єдина точка входу для ветеранської спільноти. Сюди можна звернутися та швидко отримати необхідну інформацію, допомогу на шляху повернення до цільового життя. Врешті-решт просто провести час у колі своїх побратимів та посестер разом із родиною.

Загалом у Київській області вже функціонує 12 ветеранських просторів – у Білоцерківському, Броварському, Бориспільському, Бучанському та Обухівському районах. Обласна влада ставить за мету створення таких просторів у кожній громаді. Це відповідає цілям Стратегії ветеранської політики до 2030 року, яку реалізує Міністерство у справах ветеранів України. Такий підхід є важливим прикладом розвитку ветеранської політики на місцевому рівні (*Міністерство у справах ветеранів України (<https://mva.gov.ua/presenter/category/86-novini/mistse-de-zavzhdi-pidtrimaut-i-dopomozhut-u-buchi-vidkrili-veteranskiy-prostir-veteran-pro>). – 2026. – 18.02*).

Про роботу Координаційного штабу з підтримки ветеранів

Шосте засідання Координаційного штабу: синхронізація рішень задля підтримки ветеранів, ветеранок та їхніх рідних.

17 лютого відбулося шосте засідання Координаційного штабу з питань реалізації державної ветеранської політики. Роботу Координаційного штабу очолюють Віце-прем'єр-міністр з відновлення України, Міністр розвитку громад та територій Олексій Кулеба та Міністерка у справах ветеранів України Наталія Калмикова.

Під час засідання представники НАДС, Мінекономіки, МВС, МЗС, Мінветеранів, МОЗ та МОН за напрямками роботи та в межах компетенцій представили свої *результати з реалізації державної ветеранської політики*.

Голова НАДС Наталія Алюшина розповіла про результати працевлаштування ветеранів й ветеранок на посади державної служби:

- щотижневе оприлюднення на офіційних сторінках у соцмережах актуальних вакансій державної служби та органів місцевого самоврядування;
- забезпечується розвиток спроможності служб управління персоналом для якісної роботи з кадрами, зокрема з ветеранами й ветеранками;
- проведено опитування щодо потреб служб управління персоналом у методичній допомозі.

Заступниця Міністра економіки, докільля та сільського господарства Дарія Марчак поінформувала про реалізацію програми «Оселя»:

- кожен четвертий учасник програми має статус ветерана – понад 28% позичальників;
- запущено 30 регіональних програм компенсації, завдяки яким частина ветеранів й ветеранок отримує кредит фактично під 0% або з мінімальним першим внеском;
- підготовлено нову компенсаційну модель спільно зі Світовим банком для розширення доступу ветеранів й ветеранок до іпотечного кредитування.

Під час засідання представники НАДС, Мінекономіки, МВС, МЗС, Мінветеранів, МОЗ та МОН за напрямами роботи та в межах компетенцій представили свої результати з реалізації державної ветеранської політики.

Голова НАДС Наталія Алюшина розповіла про результати працевлаштування ветеранів й ветеранок на посади державної служби:

- щотижневе оприлюднення на офіційних сторінках у соцмережах актуальних вакансій державної служби та органів місцевого самоврядування;
- забезпечується розвиток спроможності служб управління персоналом для якісної роботи з кадрами, зокрема з ветеранами й ветеранками;

- проведено опитування щодо потреб служб управління персоналом у методичній допомозі.

Заступниця Міністра економіки, довкілля та сільського господарства Дарія Марчак поінформувала про реалізацію програми «Оселя»:

- кожен четвертий учасник програми має статус ветерана – понад 28% позичальників;
- запущено 30 регіональних програм компенсації, завдяки яким частина ветеранів й ветеранок отримує кредит фактично під 0% або з мінімальним першим внеском;
- підготовлено нову компенсаційну модель спільно зі Світовим банком для розширення доступу ветеранів й ветеранок до іпотечного кредитування (*Міністерство у справах ветеранів України (<https://mva.gov.ua/presenter/category/86-novini/shoste-zasidannya-koordinatsiyogo-shtabu-sinhronizatsiya-rishen-zadlya-pidtrimki-veteraniv-veteranok-ta-ihnih-ridnih>). – 2026. – 17.02*).

Моніторинг прозорості надання статусів

Мінветеранів здійснило моніторинг прозорості та справедливості надання статусів.

Для держави є важливим забезпечити законність та справедливість під час надання статусів. Адже ветерани, ветеранки та родини полеглих Героїв мають отримувати передбачені законом соціальні гарантії без зайвих бар'єрів і та помилок.

Саме тому Мінветеранів приділяє належну увагу роботі місцевим структурним підрозділам з питань ветеранської політики. Мета – з'ясувати, чи належно дотримуються вимоги щодо однакового застосування норм чинного законодавства під час надання статусів. Йдеться про статуси:

- особи з інвалідністю внаслідок війни, члена сім'ї загиблого (померлого);
- ветерана війни;
- члена сім'ї загиблого (померлого) Захисника чи Захисниці України.

Впродовж 2025 року представники Мінветеранів перевірили документи, які були: підставою для надання понад 12-ти тисячам осіб відповідних статусів у 60-ти місцевих структурних підрозділах з питань ветеранської політики.

За результатами виявлено понад 1 840 порушень. Найпоширеніші з них:

- статус надано без достатніх законних підстав;
- у справах бракує обов'язкових документів;
- статус надано за іншим пунктом відповідної статті Закону;
- заяви оформлені не за встановленою формою;
- причина інвалідності не відповідає вимогам законодавства.

В окремих випадках статуси надавалися без підтвердження причинного зв'язку смерті чи інвалідності із захистом Батьківщини. Також були випадки подвійного надання статусів через подання декількох заяв – паперової та через портал «Дія».

Чому це важливо

Справедливе та прозоре надання статусів – це не формальність. Від цього залежить доступ до соціальних гарантій, виплат та пільг, медичного забезпечення, інші види державної підтримки.

Ба більше, неправомірне надання статусів призводить до нецільового використання бюджетних коштів і підриває довіру до системи соціального захисту. Водночас помилки можуть позбавити реальних Захисників і Захисниць та їхні родини належної підтримки.

Що зроблено для вирішення проблеми

За результатами перевірок місцевим структурним підрозділам з питань ветеранської політики рекомендовано

- переглянути рішення, прийняті з порушеннями;
- витребувати від заявників відсутні документи;
- у разі відсутності законних підстав – скасувати неправомірно надані статуси;
- перевірити раніше видані посвідчення;
- виправити помилки в ЄДРВВ.

Також Мінветеранів на регулярній основі надсилає роз'яснення та проводить навчальні вебінари для працівників місцевих структурних підрозділів, щоб запобігти подібним помилкам у майбутньому (*Міністерство у справах ветеранів України (<https://mva.gov.ua/prescenter/category/86-novini/minveteraniv-zdiysnilo-monitoring-prozorosti-ta-spravedlivosti-nadannya-statusiv>). – 2026. – 27.02*).

Флагманський проєкт комплексної підтримки ветеранів

Створюємо всеукраїнську систему комплексної підтримки: на засіданні Ради безбар'єрності представлено новий флагманський проєкт Мінветеранів.

26 лютого у Києві за участі першої леді Олени Зеленської та під головуванням Прем'єр-міністерки Юлії Свириденко відбулося перше в цьому році засідання Ради безбар'єрності.

У заході взяли участь члени Ради безбар'єрності, серед яких Міністерка у справах ветеранів України Наталія Калмикова, очільники інших міністерств та відомств, голови профільних комітетів Верховної Ради України, представники ООН та Ради Європи, начальники ОВА, голови громад і громадські діячі.

Засідання модерувала Радниця – уповноважена Президента України з питань безбар'єрності Тетяна Ломакіна.

«За п'ять років у темі безбар'єрності було пройдено багато. Від перших кроків, перших дискусій на цю тему, коли для багатьох вона розкрилася ширше, ніж тема про людей з інвалідністю, і до сьогоденного етапу, на якому кожне міністерство реалізує власний проєкт безбар'єрності. Загалом – 25 проєктів, які охоплюють усі сфери суспільного життя», – наголосила перша леді Олена Зеленська.

«Формат Ради вже став постійним майданчиком, де ми напрацюємо нові політики і системні рішення, щоб безбар'єрність була не просто зафіксована у цифрах, а відчутна на практиці для кожної людини. Безбар'єрність – це принцип, у центрі якого людина та її інтереси. Дякую також радниці-уповноваженій Президента України з безбар'єрності Тетяні Ломакіній за системну роботу, яка об'єднує державу, громади і партнерів», – зазначила Прем'єр-міністерка Юлія Свириденко.

Під час засідання очільники міністерств та відомств презентували свої проєкти на виконання Національної стратегії зі створення безбар'єрного простору в Україні. Мета – створення комфортного, доступного й інклюзивного середовища для всіх громадян.

Наталія Калмикова представила новий флагманський проєкт Мінветеранів «Мережа державних ветеранських просторів» – в рамках розбудови системи підтримки ветеранської спільноти.

Ключова ідея – щоб у на рівні кожного району з'явилися сучасні ветеранські простори, де можна отримати комплексну допомогу швидко, зручно і без зайвих бар'єрів.

Концепція просторів побудована на принципах комплексності та безбар'єрності.

В одному місці поєднуються інформаційно-консультативна підтримка, психологічна допомога, юридичний супровід, сприяння працевлаштуванню, підтримка підприємницьких ініціатив тощо.

Простори матимуть єдиний зовнішній і внутрішній стиль, а також однакові стандарти якості, комфорту й функціональності незалежно від місця розташування.

В архітектурних рішеннях – повна фізична безбар'єрність: приміщення для навчання та заняття спортом, інклюзивні вбиральні, коворкінг-зони та конференц-зали для організації зустрічей ветеранської спільноти. Усе – з урахуванням доступності для людей з інвалідністю, зокрема тих, хто користується кріслами колісними.

Важливим елементом стане створення єдиної цифрової екосистеми, що дозволить системно працювати з інформацією, супроводом та зробити підтримку більш адресною.

Повністю змінюється й стає максимально безбар'єрним підхід і до взаємодії. Персонал просторів обов'язково проходитиме навчання щодо спілкування з відвідувачами, які мають порушення зору або слуху.

Перші державні ветеранські простори вже будуються у 7 пілотних містах: Кривий Ріг, Луцьк, Житомир, Буча, Ужгород, Кременчук та Івано-Франківськ. Уже цієї весни вони відкриють свої двері для ветеранів, ветеранок і їхніх родин.

У 2026 році заплановано будівництво ще 15 просторів у різних регіонах. А мережа охопить 136 районів України, кожен обласний центр, міста Київ та Севастополь.

Також Мінветеранів продовжує реалізацію інших своїх флагманських проєктів, які сприяють гідному поверненню Захисників та Захисниць до цивільного життя:

- «Розвиток спорту ветеранів війни»
- «Формула гідного повернення ветеранів та ветеранок до цивільного життя».

Рада визначила, що пріоритет її роботи цього року – безбар'єрна мова.

«Мало зробити щось корисне, треба його правильно пояснити й проговорити. Саме для цього з'явився й постійно розширюється Довідник безбар'єрності – порадник із комунікації. Безбар'єрність ще й тим унікальна, що її частиною та інструментом стає сама мова. Давно назріла потреба закріпити людський вордінг офіційно», – наголосила перша леді.

Олена Зеленська також зазначила, що наступного тижня відбудеться презентація Державного стандарту коректної, безбар'єрної мови.

Безбар'єрність під час повномасштабної війни та відбудови країни – це не формальність, а базовий принцип змін, який має впроваджуватися для людей і разом з людьми.

Нагадаємо, Національна стратегія зі створення безбар'єрного простору в Україні до 2030 року прийнята з ініціативи першої леді України Олени Зеленської (*Міністерство у справах ветеранів України* (<https://mva.gov.ua/presenter/category/86-novini/stvoruemo-vseukrainsku-sistemu-kompleksnoi-pidtrimki-na-zasidanni-radi-bezbarernosti-predstavleno-noviy-flagmanskiy-proekt-minveteraniv>). – 2026. – 26.02).

Розширено компенсацію автоцивілки для ветеранів

Розширюємо можливості компенсації автоцивілки для ветеранів і ветеранок.

Відтепер ветерани, ветеранки та люди з інвалідністю внаслідок війни можуть подати заявку на компенсацію навіть за договорами, що завершили свою дію.

Подати заяву за договором, строк дії якого завершився, можна вже зараз – через розділ «Ветеран PRO» у мобільному застосунку Дія.

Строк подання – протягом 3 місяців з 23 лютого 2026 року.

Хто може отримати компенсацію за договорами, що завершили свою дію

Подати заявку можуть ветерани та ветеранки, а також люди з інвалідністю внаслідок війни, якщо:

- наявне посвідчення ветерана в Дії (УБД або ОІВВ);
- виповнилося 18 років або більше;
- РНОКПП верифікований;
- договір автоцивілки укладений після 1 січня 2025 року з використанням ветеранської пільги;
- авто не використовується для бізнесу чи перевезень;
- об'єм двигуна – до 2500 см³ або електродвигун – до 100 кВт.

Як подати заявку

Алгоритм подання однаковий як для чинних, так і для завершених договорів:

1. Оновіть застосунок Дія
 - Зайдіть у застосунок Дія.
 2. Перейдіть у розділ «Ветеран PRO».
 3. Оберіть послугу «Компенсація автоцивілки».
 4. Оберіть або створіть Дія.Картку.
 5. Дочекайтеся результату обробки.
- Усе відбувається онлайн та автоматично.

Важливо! Якщо договір не знаходить ймовірно необхідно оновити інформацію про категорію страхувальника.

Забезпечено технічну можливість корегування даних щодо категорії страхувальника в договорах страхування та ЄЦБД МТСБУ через звернення до страхової компанії, з якою укладено договір

Якщо з'явилось повідомлення:

«За даними МТСБУ, у вас немає жодного пільгового договору автоцивілки, за яким можна подати заяву, або його термін дії закінчився», потрібно:

Перевірити термін дії договору. Заяву можна подати не раніше початку дії договору і не пізніше його закінчення, окрім випадків описаних вище.

Перевірити дані свого договору за QR-кодом, а саме: Ваш податковий номер, VIN вашого авто, категорію пільги.

За потреби звернутися до страхової компанії для уточнення або корегування інформації.

Подати заяву через «Ветеран PRO» у застосунку Дія.

Якщо з'явилось повідомлення:

«За даними ЄДРТЗ у вас немає жодного авто у власності, за яким було укладено пільговий договір автоцивілки», необхідно:

Звернутися в технічну підтримку Дія для уточнення інформації.

За потреби звернутися до Сервісного центру МВС, для перевірки в реєстрі інформації про ваше авто.

Подати заяву через «Ветеран PRO» у застосунку Дія після виправлення даних про ваше авто.

Компенсація автоцивілки – це ще один інструмент, який дозволяє отримати гарантовану підтримку швидко та повністю прозоро. Продовжуємо робити державні сервіси простішими та доступнішими для ветеранів, ветеранок та їхніх рідних.

Послуги реалізуються Міністерством у справах ветеранів України та Міністерством цифрової трансформації у партнерстві з Моторним (транспортним) страховим бюро України (МТСБУ) (*Міністерство у справах ветеранів України (<https://mva.gov.ua/presenter/category/86-novini/rozshiruemо-mozhливosti-kompensatsii-avtotsivilki-dlya-veteraniv-i-veteranok>). – 2026. – 23.02*).

Огляд ветеранської політики в територіальних громадах (12.2025 р. – 01.2026 р.)*

Основні напрями підтримки ветеранів у територіальних громадах:

- впровадження політики з підтримки ветеранів і ветеранок війни в громадах і регіонах;
- ветеранські простори, соціальні та інформаційні послуги;
- підтримка фізичного здоров'я ветеранів і ветеранок, реабілітація, заходи з безбар'єрності;
- ментальне здоров'я, емоційна стійкість;
- працевлаштування, підтримка розвитку власного бізнесу ветеранів, перенавчання;
- фінансова підтримка ветеранів та членів їхніх родин, житло;
- фінансова підтримка Сил оборони та безпеки України;
- спортивні програми та змагання для ветеранів і ветеранок;
- культурні та релігійні заходи, політика пам'яті.

ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ у 2025 році

У грудні 2025 року багато представників обласних, районних та місцевих органів влади (ОВА, РВА, ОМС) підсумовували **результати ветеранської політики протягом року**. Враховуючи поширені дані, у 2025 році в Україні простежується поступовий перехід ветеранської політики від фрагментарних, ситуативних заходів до більш системної, інституційно закріпленої моделі підтримки, що розгортається одночасно на рівні ОВА, міст і територіальних громад.

Наявні практики свідчать про **формування певної рамки ветеранської політики**, яка складається з програмного планування (цільові програми територіальних громад та областей на 2025–2027 / 2026–2028 роки), розбудови мережі ветеранських просторів і «єдиних вікон» надання/отримання послуг, масштабування інституту фахівців із супроводу ветеранів війни, а також посилення фінансових інструментів підтримки. Водночас 2025 рік чітко показав нерівномірність розвитку ветеранських сервісів. У частині великих міст та фінансово спроможних громад уже формується комплексний «маршрут ветерана», тоді як у низці середніх і малих громад підтримка переважно тримається на адресних виплатах і поодиноких заходах, без сталої сервісної інфраструктури.

Одним із ключових системоутворюючих факторів 2025 року стала реалізація державних програм та програм Президента України. Загальнодержавні програми на практиці задають «рамку» для регіонів і громад. Передусім це Політика Героїв як загальний напрям формування людиноцентричної системи підтримки ветеранів у громадах. Така державна політика містить житлові програми з механізмом сертифікатів і грошової компенсації на придбання житла для ветеранів війни (зокрема осіб з інвалідністю внаслідок війни) та членів сімей загиблих. Також передбачає підтримку розвитку державної мережі ветеранських просторів із субвенційним фінансуванням будівництва/створення просторів у регіонах. Інструменти економічної реінтеграції через державні програми зайнятості й грантів, зокрема «єРобота», «Власна справа». Цифрові інструменти доступу до послуг на кшталт «ВетеранPRO» (на платформі «Дія»). Сукупно ці інструменти у 2025 році стали основою, на яку регіони накладають власні програми, мережі соціального супроводу та локальну сервісну інфраструктуру.

Найбільш вимірюваним і ресурсно забезпеченим напрямом у 2025 році залишаються **програми** забезпечення житлом, що реалізуються переважно через державні механізми. У Харківській області за рахунок майже 306 млн грн державних коштів було профінансовано грошову компенсацію на придбання житла, що дозволило закрити чергу з 118 квартир та видати сертифікати 44 ветеранам війни. У Житомирській області понад 500 млн грн субвенцій дали змогу забезпечити житлом 253 ветеранів війни і родини загиблих. На Вінниччині у 2025 році

*Матеріал друкується зі скороченнями, повний текст – за посиланням, що надається в кінці повідомлення

256 родин ветеранів війни отримали кошти на придбання житла, ще 67 осіб – грошову компенсацію в межах державних програм. У Чернівецькій області понад 74 млн грн державного фінансування спрямовано на компенсацію житла для ветеранів війни з інвалідністю, з яких частина вже стала власниками осель. У Києві місто доповнило державні механізми власними інструментами – придбанням квартир для військових і ветеранів війни та компенсаціями на переобладнання житла для осіб з інвалідністю. Ці приклади свідчать, що житлова політика у 2025 році стала не лише соціальною виплатою, а стратегічним інструментом довгострокової стабілізації життя ветеранів і ветеранок війни.

Паралельно у **2025 році активно розбудовується сервісна інфраструктура ветеранської політики**. У Харкові створено комунальну установу «Ветеранський центр Харкова», що працює за принципом «єдиного вікна» та забезпечує комплексний супровід ветеранів і членів їхніх родин. У Чернігівській області ветеранські простори відкрито в Чернігові, Прилуках, Ніжині, Борзні та Іванівці. Показовим є приклад Іванівського центру «Свої. Разом», інтегрованого в систему соціальних послуг громади. У Київській області вже функціонує 14 ветеранських просторів, у тому числі, у Зазимській громаді, де проживає близько 400 ветеранів. У південних областях помітно простежується розвиток «єдиних ветеранських вікон» у ЦНАПах. Приміром, у Запоріжжі відкрито районні «кімнати ветерана» у шести районах міста, а в Одесі розширено перелік ветеранських послуг у ЦНАПах до 22 позицій із подальшим масштабуванням у районах міста. На Сході показовим є досвід Кривого Рогу, де оновлений офіс «Я – Ветеран» працює як міжвідомчий центр. У цьому центрі від початку роботи послуги отримали понад 30 тис. ветеранів війни і членів їхніх родин.

Одним із ключових інституційних зрушень 2025 року стало розгортання інституту фахівців із супроводу ветеранів війни. У Харківській області працюють 119 фахівців, які здійснюють адресний супровід у громадах і медичних закладах. При Харківській ОВА створено конкурсну комісію з відбору за участі громадянського суспільства. У Житомирській області понад 100 фахівців супроводу опрацювали майже 8 тис. запитів. На Волині інститут супроводу охопив усі 54 громади, створено 93 штатні одиниці, а також введено посади фахівців у лікарнях. У Рівненській області у 2025 році працювало близько 100 фахівців, з планами довести їх кількість до 180 у 2026 році. Водночас саме ці приклади виявляють і проблему року – нерівномірність кадрового забезпечення та відмінності у статусі й навантаженні фахівців між громадами.

Важливою складовою ветеранської політики у 2025 році стала реабілітація, ментальне здоров'я та безбар'єрність. У західних областях активно розвивається мережа психосоціальної підтримки. Приміром, у Рівненській області функціонують чотири центри психосоціальної підтримки, які надали понад 38 тис. консультацій. У Чернівецькій області продовжується реконструкція госпіталю для реабілітації ветеранів із залученням обласних коштів, а в госпіталі працює центр «Recovery». В Одесі у 2025 році ухвалено рішення про створення Центру психосоціальної підтримки з грантовим фінансуванням, що переносить основний ефект на 2026 рік. У Центрі й на Півночі реабілітаційні заходи часто інтегруються у місцеві програми та медичні маршрути, приміром адаптивні спортзали для ветеранів у Ладжині або інклюзивний транспорт у Полтаві.

Окремою тенденцією 2025 року стала економічна реінтеграція ветеранів. Активно використовуються державні грантові інструменти. У Рівненській області 56 ветеранів отримали гранти за програмою «єРобота» на суму 24,8 млн грн, в Івано-Франківській області гранти отримали 127 учасників бойових дій та членів їхніх сімей. У територіальних громадах на Сході та Півдні важливу роль відіграють програми служби зайнятості та підтримка роботодавців. У Херсонській області послугами служби зайнятості скористалися 77 ветеранів. У Миколаєві центр зайнятості допоміг працевлаштувати 127 учасників бойових дій. Показовою є також участь приватного бізнесу. У Дніпрі компанія «Інтерпайп» відкрила Центр підтримки ветеранів і повідомляє про 209 ветеранів, які працюють на її підприємствах.

Разом із позитивними тенденціями **проблемними залишаються низка питань**. По-перше, це нерівномірність інституційної спроможності між громадами. Великі міста та окремі області демонструють повний спектр інструментів, тоді як в інших місцях політика виглядає як набір виплат без сервісної мережі. По-друге, у частині регіонів зберігається кадровий дефіцит або невизначеність щодо статусу й повноважень фахівців супроводу, що знижує ефективність їхньої роботи. По-третє, у низці громад маршрут ветерана залишається недостатньо превентивним. Громада або місцева влада не завжди має інформацію про повернення/демобілізацію військовослужбовця, а реагування відбувається вже після виникнення проблем або конфліктів. По-четверте, значна частина рішень 2025 року ухвалена наприкінці року або перебуває у стадії запуску, тому реальні результати мають проявитися вже у 2026 році.

У підсумку, 2025 рік можна визначити як етап, коли в Україні в цілому закладено важливі основи для комплексної ветеранської політики. З'являються регіональні та територіальні програми, мережі супроводу ветеранів війни, простори підтримки та інфраструктурні рішення, які дедалі частіше працюють не як разові акції, а як маршрут допомоги.

Водночас повноцінна ветеранська політика залежатиме від того, чи вдасться у подальшому стандартизувати послуги, вирівняти доступ до них у малих громадах, закріпити кадрову спроможність соціального супроводу, а також перевести президентські та державні програми (житло, простори, економічні інструменти) у сталі механізми з прозорими правилами та зрозумілими результатами для ветерана війни в кожній громаді (*Національний інститут стратегічних досліджень (<https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/ohlyad-veteranskoji-polityky-v-terytorialnykh-hromadakh-122025-r-012026-r>). – 2026. – 04.02*).

МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ

Компенсація на авто для ветеранів з інвалідністю в Києві

У Києві розширили умови часткової компенсації за придбаний автомобіль для ветеранів з інвалідністю I та II групи.

У столиці розширили умови надання часткової компенсації за придбання автомобіля для киян – Захисників і Захисниць з інвалідністю I або II групи. Відтепер часткова компенсація поширюється не лише на нові, а й на вживані автомобілі. Підтримка реалізується в межах міської програми «Підтримка киян – Захисників та Захисниць». Про це повідомила заступниця голови КМДА з питань здійснення самоврядних повноважень Марина Хонда.

Часткова компенсація поширюється на вживані автомобілі, що мають об'єм двигуна до 3 літрів, введені в експлуатацію не більше ніж 8 років тому, розраховані не більше ніж на 9 місць. Автівки мають бути придбані на території України.

Розмір часткової компенсації за вживаний автомобіль становить до 320 тисяч гривень, за новий – до 665 тисяч гривень.

Як зазначила Марина Хонда, рішення прийняли з урахуванням запиту ветеранської спільноти та реальних життєвих обставин військових, які повертаються до цивільного життя після поранень.

«Мобільність для ветерана з інвалідністю – це не питання комфорту. Це можливість самостійно пересуватися містом, працювати, проходити реабілітацію, супроводжувати дітей, бути поруч із родиною. Наше завдання – створити умови, за яких людина не почуватиметься обмеженою через наслідки війни. Саме тому ми розширили програму компенсації, щоб вона відповідала реальним потребам Захисників і Захисниць», – наголосила Марина Хонда.

За її словами, місто послідовно вдосконалює механізми підтримки ветеранів, спираючись на зворотний зв'язок від самих військових та їхніх родин.

«Не завжди придбання нового автомобіля є доцільним або фінансово виправданим. Водночас транспорт має бути безпечним, функціональним і доступним для людини з інвалідністю. Ми переглянули умови програми, щоб вона була гнучкою та максимально практичною», – підкреслила Марина Хонда.

Наразі програмою часткової компенсації за придбання нового автомобіля вже скористалися 55 ветеранів. Загальна сума виплачених компенсацій становить понад 30 мільйонів гривень.

Окрім цього, ветерани з інвалідністю I або II групи можуть отримати компенсацію до 100 000 гривень на переобладнання власного автомобіля відповідно до індивідуальних потреб.

Звернутися за консультацією та повним супроводом – від подання заяви до перевірки документів – можна до фахівців Київ Мілітарі Хаб за адресами:

- вул. Хрещатик, 36;
- Харківське шосе, 168-Ж;
- вул. Івана Микитенка, 7-Б.

Також працює безкоштовна гаряча лінія: 0-800-300-633.

Фахівці наголошують, що разом із заявою необхідно подати документи в оригіналах для звірки з копіями:

- паспорт громадянина України;
 - РНОКПП (ідентифікаційний код);
 - документ, що підтверджує встановлення інвалідності внаслідок війни;
 - документ про безпосередню участь у заходах із забезпечення оборони;
 - посвідчення УБД або витяг з Єдиного державного реєстру ветеранів війни (за наявності);
 - довідка про відсутність іншого зареєстрованого автомобіля (можна отримати в сервісному центрі МВС);
 - договір купівлі-продажу автомобіля;
 - платіжні документи, що підтверджують оплату;
 - свідоцтво про реєстрацію транспортного засобу;
- реквізити соціального банківського рахунку (IBAN) або муніципальної картки «Картка киянина» (*Київська міська рада (https://kyivcity.gov.ua/news/u_kiyevi_rozshirili_umovi_chastkovo_kompensatsi_za_pridbaniy_avtomobil_dlya_veteraniv_z_invalidnistyu_i_ta_ii_grupi/). – 2026. – 18.02).*

Курс «Встановлення сонячних панелей» для ветеранів

Запрошуємо на курс «Встановлення сонячних панелей».

Запрошуємо ветеранів та ветеранок війни, осіб з інвалідністю внаслідок війни, членів їх сімей, сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України на практичний курс з монтажу сонячних фотоелектричних систем. Основною метою освітньої програми є підготовка висококваліфікованих фахівців, здатних професійно виконувати монтаж, технічне обслуговування та ремонт сонячних електросистем. Програма спрямована на забезпечення слухачів необхідними теоретичними знаннями та практичними навичками для роботи з сонячними панелями.

Навчальний курс безоплатний. Група розрахована на 10 осіб.

Формат навчання: офлайн

Тривалість: 20 академічних годин

Обсяг програми: 30 % – лекційних занять, 70 % – практика

Під час курсу ви навчитеся:

- розуміти принципи роботи сонячних електросистем;
- підбирати компоненти до фотоелектричних систем (панелі, інвертори, акумулятори, контролери);

- виконувати монтаж сонячних панелей;
- правильно підключати систему та вводити її в експлуатацію;
- забезпечувати електробезпеку, охорону праці та пожежний захист;
- здійснювати технічне обслуговування та усувати несправності.

По завершенню навчання: кваліфікаційний іспит або тест, за результатами якого слухачі курсу отримують сертифікат.

Реєстрація обов'язкова і триватиме до 27 лютого 2026 року за посиланням <https://forms.gle/LS8GaHnc9m8VbdeC7>

Програма стартує 02 березня 2026 року. Заняття проходять офлайн тричі на тиждень: понеділок, середа, п'ятниця з 16:00 до 18:00.

Про місце проведення занять буде повідомлено додатково.

Курс «Встановлення сонячних панелей» організовано управління у справах ветеранів війни Житомирської міської ради в партнерстві з Професійним коледжем технічних інновацій міста Житомира (*Житомирська міська рада (<https://zt-rada.gov.ua/?pages=21710>). – 2026. – 24.02*).

Нові рішення підтримки ветеранів і ВПО на Львівщині

На Львівщині напрацювали нові рішення для підтримки ветеранів, ВПО та родин у складних життєвих обставинах.

Представники влади, громад і громадських організацій об'єдналися, щоб узгодити чіткі алгоритми допомоги людям, які потребують підтримки.

Сьогодні, 27 лютого, у Львові відбулося розширене засідання Координаційного центру підтримки цивільного населення при Львівській ОВА. Участь у заході взяли начальник Львівської ОВА Максим Козицький, голова Координаційного центру Галина Бордун, представники структурних підрозділів ОДА, територіальних громад та громадських організацій. Загалом – близько 120 учасників.

«Ми маємо забезпечити реальну допомогу – ветеранам, родинам загиблих, внутрішньо переміщеним особам, дітям і особам з інвалідністю. Рішення, які сьогодні напрацьовуємо, повинні мати конкретний вимір у громадах і відчутний результат для людей», – зазначив Максим Козицький.

Під час засідання учасники працювали у шести тематичних групах, де розробляли конкретні рішення та дорожні карти щодо супроводу ветеранів, внутрішньо переміщених осіб, дітей з інвалідністю, розвитку сімейних форм виховання, підтриманого проживання та психосоціальної допомоги людям із залежностями.

«Наше завдання – вибудувати чіткі механізми координації між службами, громадами та партнерами. Кожен випадок має отримати системний супровід і зрозумілий алгоритм дій», – наголосила Галина Бордун.

Окрему увагу приділили підтримці ВПО, розвитку соціальних послуг у громадах, забезпеченню житлом дитячих будинків сімейного типу, розширенню мережі підтриманого проживання та комплексному супроводу ветеранів.

За підсумками засідання учасники презентували дорожні карти рішень, які стануть основою для подальших управлінських кроків на обласному та місцевому рівнях.

Нагадаємо, під супроводом Галини Бордун такі засідання КЦ відбуваються щомісяця з 2022 року (*Львівська обласна військова адміністрація (<https://loda.gov.ua/news/160020>). – 2026. – 27.02*).

Модернізація та реабілітація військових Львівщини у 2025 р.

Система охорони здоров'я Львівщини у 2025 році: модернізація, посилення реабілітації та комплексна підтримка військових.

Департамент охорони здоров'я Львівської ОДА підбив підсумки роботи за минулий рік та окреслив плани на 2026.

Відтак, галузь продовжила трансформацію відповідно до державної політики у сфері охорони здоров'я, з акцентом на розвиток спроможної мережі, розширення реабілітаційних послуг, підтримку військовослужбовців та ветеранів, цифровізацію, безбар'єрність і модернізацію медичної інфраструктури.

Демографія та доступність спеціалізованої допомоги

За підсумками року на Львівщині прийняли 15 039 пологів, народилися 15 187 дітей.

Департамент затвердив маршрути пацієнтів на рівні Львівського госпітального округу за ключовими напрямками: гострий коронарний синдром, мозковий інсульт, онкологія, перинатальна допомога, психіатрія, паліативна допомога, офтальмологія, невідкладні хірургічні та травматологічні стани, реабілітація. Це дозволяє чітко визначити алгоритм дій і забезпечити пацієнтам своєчасне скерування до закладів, які відповідають вимогам спроможної мережі.

Розвиток реабілітаційної допомоги

Реабілітація залишається одним із ключових напрямів розвитку. У 2025 році в області функціонували 21 стаціонарний та 42 амбулаторних реабілітаційних відділення у всіх кластерних закладах охорони здоров'я.

Медичну реабілітацію отримали: 14 828 дорослих стаціонарно, 18 803 дорослих амбулаторно, 923 дитини стаціонарно, 4 433 дітей амбулаторно.

Паралельно триває посилення психіатричної та психосоціальної допомоги. В області функціонують 8 центрів ментального здоров'я, законтракованих із НСЗУ, ще два – у процесі відкриття. У 2025 році також поставили завдання привести структуру створених центрів у відповідність до вимог наказу МОЗ щодо функціонування центрів ментального здоров'я.

«2025 рік став роком системних змін для медицини Львівщини. Ми не лише забезпечували щоденну роботу галузі в умовах воєнного стану, а й інвестували в її стратегічний розвиток – модернізували лікарні, посилили реабілітаційний напрям, розширили підтримку військових і ветеранів, впроваджували цифрові рішення та принципи безбар'єрності. Наше завдання – створити сильну, стійку та орієнтовану на пацієнта систему охорони здоров'я», – зазначила т.в.о. директора департаменту охорони здоров'я Львівської ОДА Вікторія Мойсей.

Комплексна допомога військовослужбовцям і ветеранам

Медична система Львівщини залишається опорною для лікування та реабілітації військовослужбовців. У 2025 році медичну допомогу отримали 32 452 військових. Понад 6 тисяч осіб пройшли реабілітацію стаціонарно, 1260 військових – амбулаторно. Послуги протезування отримали 1316 захисників та захисниць.

33 заклади охорони здоров'я долучені до експериментального проєкту з розширеного переліку безоплатних послуг для ветеранів та ветеранок. Також впроваджують механізм введення посад фахівців із супроводу ветеранів у медичних закладах.

Львівщина активно бере участь у міжнародних програмах медичної евакуації. У 2025 році евакуювали 958 осіб (разом із супроводом), з них 537 – військові. Норвезькі партнери передали шість спеціалізованих автобусів для транспортування пацієнтів, два з яких отримав обласний центр екстреної медичної допомоги.

Інвестиції та модернізація інфраструктури

У 2025 році на забезпечення медзакладів обладнанням спрямували 163,3 млн грн. Серед централізованих поставок МОЗ – магнітно-резонансні томографи, рентген-апарати та лінійний прискорювач.

Значні кошти спрямували на ремонти та реконструкцію – загалом понад 370 млн грн. Серед реалізованих проєктів: відкриття оновленого інсультного відділення у госпіталі ветеранів, запуск Центру ендоскопії в онкологічному центрі, відкриття оновленого приймально-діагностичного відділення та лабораторії в обласній психіатричній лікарні, створення Центру лікування епілепсії, запуск найсучаснішого симуляційного центру у Львівському медичному фаховому коледжі післядипломної освіти, відкриття кабінету КТ у дитячій лікарні «Охматдит».

Реформа МСЕК і новий підхід до оцінювання функціонування

У межах реорганізації закладів охорони здоров'я, реформи МСЕК припинили діяльність обласного центру медико-соціальної експертизи та створили Університетську лікарню на базі КНП ЛОР «Львівська обласна клінічна лікарня». Впровадили нові механізми оцінювання повсякденного функціонування особи.

Робота ЕКОПФО: у 2025 році опрацювали 3 427 справ, інвалідність встановили у 3 058 випадках, у 99 – скасували або не встановили.

Реформа спрямована на перехід від формального встановлення статусу до комплексної підтримки людини – від лікування та реабілітації до соціальної адаптації та працевлаштування.

Кадрова ситуація та цифровізація

Водночас галузь стикається з кадровими викликами: зафіксували зменшення кількості лікарів на 876 осіб та медичних сестер – на 1 662.

Усі заклади охорони здоров'я області впровадили політики та процедури кіберзахисту. Також створили інформаційні панелі для моніторингу виконання доручень і підвищення управлінської ефективності.

Автономність, енергоефективність та безбар'єрність

23 із 37 стаціонарних закладів спроможної мережі повністю автономні щодо теплопостачання, водопостачання та електроенергії. У 100 % закладів забезпечили доступ до інформації шрифтом Брайля, великим шрифтом та у форматі легкої мови.

«У нас із вами спільна мета – робити життя людей, навіть у час війни, настільки кращим, наскільки це можливо. Адже без розвитку якісної медицини покращити життя жителів Львівщини неможливо, і ми всі разом над цим працюємо. Сьогодні щиро дякую департаменту охорони здоров'я, усім дотичним структурам, медикам та освітянам галузі за співпрацю і ефективну комунікацію. Переконана, що разом ми зможемо зробити ще більше. Праця медика – не проста, тож бажаю кожному приходити на роботу з мотивацією творити зміни, професійного та особистісного зростання», – зазначила заступниця голови Львівської ОДА Христина Замула.

Пріоритети на 2026 рік

У 2026 році серед пріоритетів – продовження реорганізації закладів охорони здоров'я, перегляд та підготовка плану розвитку Львівського госпітального округу на 2026–2029 роки, покращення матеріально-технічної бази закладів охорони здоров'я, створення простору Ветерана, реалізація пілотного проєкту «Лікарня сестринського догляду» тощо (*Львівська обласна військова адміністрація (<https://loda.gov.ua/news/159901>). – 2026. – 26.02*).

Меморандум про співпрацю Львівської ОВА та «Ветеранського корпусу»

Львівська ОВА підписала Меморандум зі Всеукраїнським об'єднанням «Ветеранський корпус».

Співпраця передбачає посилення підтримки ветеранів і військовослужбовців, розвиток програм адаптації та реабілітації в області.

Учора, 23 лютого, у Львівській обласній військовій адміністрації відбулася зустріч начальника ОВА Максима Козицького з представниками Всеукраїнського об'єднання «Ветеранський

корпус», яке заснував Третій армійський корпус. Під час заходу сторони підписали Меморандум про співпрацю.

У межах зустрічі очільник області поспілкувався з головою Всеукраїнського об'єднання «Ветеранський корпус» Яном Клішаєвим, обговорив ключові напрями взаємодії та подальші кроки реалізації спільних ініціатив.

Меморандум визначає напрями подальшої співпраці, зокрема у сфері підтримки ветеранів і військовослужбовців, розвитку програм адаптації та реабілітації, сприяння працевлаштуванню, наданні юридичної та психологічної допомоги, а також реалізації патріотичних і просвітницьких заходів у громадах області.

«Для нас важливо вибудувати системну співпрацю з ветеранськими спільнотами. Це дозволяє краще розуміти потреби військових та їхніх родин і формувати ефективні рішення на рівні області», – зазначив Максим Козицький.

Учасники зустрічі наголосили, що підписання меморандуму стане основою для довгострокового партнерства та реалізації спільних проєктів, спрямованих на підтримку захисників України та їхню успішну інтеграцію в мирне життя (*Львівська обласна військова адміністрація (<https://loda.gov.ua/news/159515>). – 2026. – 24.02*).

Програма адаптації житла для ветеранів у Львові

У Львові розширили програму підтримки ветеранів: надаватимуть послугу з адаптації житла.

Львівська міська рада на сесії внесла зміни до Комплексної програми підтримки ветеранів війни та членів їхніх сімей. Тепер у межах програми місто у співпраці з Українським Червоним Хрестом надаватиме нову соціальну послугу – часткову компенсацію витрат на адаптацію житла для ветеранів з інвалідністю I та II групи.

Ця послуга – для осіб з інвалідністю внаслідок війни I та II групи, які є мешканцями Львівської громади. Йдеться про ветеранів і ветеранок, які внаслідок поранень або травм потребують переобладнання житла відповідно до своїх функціональних потреб.

Оновлена програма передбачає часткову грошову компенсацію витрат на пристосування житлових приміщень: усунення порогів та перепадів висот, розширення дверних прорізів, облаштування санвузлів, встановлення поручнів, адаптованих вимикачів та інших елементів доступності, створення безпечного й зручного простору для самостійного проживання.

Послугу надаватимуть на умовах співфінансування у порядку, який затвердить виконавчий комітет міської ради.

За інформацією управління соціального захисту, наразі вже є дві заявки від ветеранів з інвалідністю, які потребують адаптації житла. Після затвердження порядку надання послуги розпочнеться практична реалізація програми.

«Соціальна політика – це про гідність і можливість жити повноцінним життям. Для людей з інвалідністю внаслідок війни питання адаптації житла є критично важливим. Ми говоримо не лише про ремонт, а про створення безпечного, функціонального середовища, де людина може бути самостійною», – наголошує директорка департаменту гуманітарної політики Львівської міської ради Валентина Бартошик.

Нагадаємо, 7 січня 2026 року у Львові підписали меморандум про співпрацю між Львівською міською радою, департаментом гуманітарної політики та Львівською обласною організацією Українського Товариства Червоного Хреста. Документ передбачає спільну роботу над запровадженням нової соціальної послуги з підтримки ветеранів з інвалідністю у питаннях адаптації житла. Меморандум діє до 31 грудня 2026 року та став підставою для внесення

відповідних змін до Комплексної програми підтримки ветеранів (*Львівська міська рада (<https://city-adm.lviv.ua/news/society/social-sphere/u-lvovi-rozshyryly-prohramu-pidtrymky-veteraniv-nadavatymut-posluhu-z-adaptatsii-zhytla/>). – 2026. – 26.02).*

Безкоштовні професійні курси для ветеранів і ветеранок

Ветеранів і ветеранок запрошують на курси координаторів з охорони здоров'я, безпеки та навколишнього середовища (HSE).

Опануйте професію майбутнього за 18 тижнів: стартує набір на курси координаторів з охорони здоров'я, безпеки та навколишнього середовища (HSE) у межах проєкту SAFER Reconstruction – Безпечна відбудова.

Проєкт передбачає безоплатне професійне навчання для 30 ветеранів та ветеранок, які мають досвід у будівельній галузі. Програма тривалістю 18 тижнів дозволить опанувати кваліфікацію, що є критично важливою у процесі відбудови України.

Що ви отримаєте?

Сертифікація: навчання за європейськими стандартами охорони праці та екологічної безпеки.

Практика: 8 тижнів на реальних будівельних майданчиках під наглядом наставників.

Підтримка: психологічний супровід, допомога у працевлаштуванні або запуску власного консалтингового бізнесу.

Забезпечення: проживання (для мешканців інших міст), харчування та компенсація проїзду для всіх. Де і коли?

Локація: Вінниця / інше місто для практичного навчання (за потреби).

Старт навчання: березень 2026 року.

Тривалість: 18 тижнів (теорія + практика + інтеграція). Хто може взяти участь?

Ветерани та ветеранки, які вже завершили військову службу.

Мають 2–4 (або більше) роки досвіду в будівництві.

Вік – 25+.

Готові навчатися повний день з березня до середини / кінця липня.

Пріоритет надаватиметься ветеранам з Вінницької області, однак кваліфікованих кандидатів з інших регіонів також запрошують подавати заявки.

Подати заявку: <https://forms.gle/rmK8uNJUjygpQEXVA>. Кінцевий термін подання заявок: 01 березня 2026 року. Кількість місць обмежена – встигніть зареєструватися.

Ваш бойовий досвід навчив вас лідерства та витримки. Під час навчання ви отримаєте технічну базу європейського рівня та станете незамінними фахівцями на ринку праці.

Більше інформації – на сайті Українського ветеранського фонду: <https://veteranfund.com.ua/kursy-hse-dlia-veteraniv-i-veteranok/>

Проєкт «Безпечна відбудова» реалізується Академією V94 за підтримки Українського ветеранського фонду Мінветеранів та фінансується Шведським інститутом (Сумська обласна державна адміністрація (<https://sm.gov.ua/novini/spisok-usih-novin/veteraniv-i-veteranok-zaproshuyut-na-kursi-koordinatoriv-z-ohoroni-zdorovya-bezpeki-ta-navkolishnogo-seredovishha-hse.html>)). – 2026. – 26.02).

Ветеранська спілка Поліції охорони Буковини

Спілка ветеранів Поліції охорони Буковини: працюємо пліч-о-пліч, підтримуємо, допомагаємо.

Учасники бойових дій, які працюють в Поліції охорони Буковини об'єдналися у ветеранську спілку, яка покликана захищати соціальні права та інтереси ветеранів, сприяти їх адаптації до цивільного життя, допомагати у працевлаштуванні, медичній реабілітації та підтримці їхніх родин.

Учасники зібрання обговорили питання, які цікавлять ветеранів. Зокрема, це – допомога в оформленні необхідних документів, забезпечення лікарськими засобами, оздоровлення, реабілітації, вирішення соціально-побутових питань, а також можливості працевлаштування для побратимів ветеранів та їхню інтеграцію у професійній сфері. Адже бойовий досвід ветеранів є перевагою, що трансформується у вміння працювати в команді та самоорганізацію, дає поштовх для розвитку нових вмінь та розкриття професійного потенціалу.

Поліція охорони Буковини, завдання якої створити для наших захисників та захисниць гідні умови праці, забезпечити безбар'єрність та допомогти адаптуватися до цивільного життя, запрошує ветеранів та ветеранок долучитися до команди Управління поліції охорони Чернівецької області.

Дізнатися більше про вакансії та отримати необхідну консультацію можна за адресою: м. Чернівці, вул. Кармелюка, 9. Або телефонуйте 9899. Усі дзвінки з мобільних безкоштовні (*Мамалугівська сільська рада (<https://mamalyga-gromada.gov.ua/news/1772109420/>). – 2026. – 25.02*).

ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ

ЦЕНТРАЛЬНІ

Конкурс грантів на підготовку фахівців для ветеранів

Грант на підготовку фахівців із супроводу ветеранів: стартував конкурс від «Rehab4U».

Некомерційна організація Momentum Wheels for Humanity, що впроваджує проєкт Rehab4U, оголосила грантовий конкурс «Посилення професійної спроможності фахівців із супроводу ветеранів та демобілізованих осіб». Мета програми – підвищити кваліфікацію фахівців із супроводу ветеранів, які працюють у закладах охорони здоров'я, щоб забезпечити якісну та комплексну допомогу ветеранам під час лікування та їхнім родинам.

Хто може податися

Грант спрямований на посилення спроможності одного закладу вищої освіти та/або центру ветеранського розвитку, створеного на його базі. Обов'язкова умова – здійснення навчання за затвердженою програмою підвищення кваліфікації, розробленою відповідно до типової освітньої програми за напрямом «Фахівець із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб».

У межах проєкту передбачають:

- підготовку та сертифікацію щонайменше 50 фахівців;
- поглиблення компетентностей у сфері кейс-менеджменту;
- розвиток міжсекторальної взаємодії, зокрема в умовах медичних закладів.

Очікується, що випускники програми зможуть надавати індивідуалізовану, скоординовану та чутливу до потреб ветеранів допомогу. Це має сприяти швидшій соціальній інтеграції ветеранів,

їх активній участі в житті громад та посиленню ролі у відновленні й економічному розвитку України.

Строки та умови подання

Дедлайн подачі заявок – до 23:00 (за київським часом) 15 березня 2026 року.

Запитання щодо конкурсу приймають до 1 березня 2026 року на електронну адресу: grants.ukraine@momentum4humanity.org.

Відповіді на запити про роз'яснення організатори планують надати до 5 березня 2026 року.

Інформаційний вебінар

Щоб детальніше роз'яснити цілі гранту та процедури подання і реалізації, організатори проведуть онлайн-вебінар 26 лютого 2026 року о 14:00. Для участі необхідна попередня реєстрація через форму за посиланням. У додатку до реєстраційної форми також можна знайти запит на грантові пропозиції та інші документи, що необхідно подати у визначені терміни (*Новини ветеранів* (<https://nova.net.ua/grant-na-pidgotovku-fahivcziv-iz-suprovodu-veteraniv-startuvav-konkurs-vid-rehab4u/>). – 2026. – 17.02).

Ветеранський бізнес з виробництва батарей резервного живлення*

Протезування на батареях. Як ветеранський бізнес будує ринок резервного живлення.

Ветеранський бізнес з виробництва акумуляторних батарей для резервного живлення сформувався як відповідь на енергетичну нестабільність і дефіцит готових рішень. Як він влаштований?

Після масованих російських атак на енергетику попит на системи резервного живлення в Україні суттєво зріс. На цьому ринку з'явилися десятки малих виробників, зокрема ветеранські бізнеси.

Коли підприємець жартує, що «війна – найкраща стратегія», це не фігура мови. Бізнес з виробництва систем резервного живлення Power Energy, який працює в Київській області, виник без класичного бізнес-плану, але з чітким розумінням реальних потреб ринку і людей, які повернулися з війни з інвалідністю.

Засновник проєкту – інженер і будівельник за фахом. Він не ветеран, але вже кілька років розвиває реабілітаційний центр з протезування військових. Саме вони працюють на виробництві акумуляторних батарей та інверторів.

Від редакції. Малий бізнес – це важлива частина нової української економіки. Його представники не мають доступу до великих фінансових ресурсів, але прагнуть реалізуватися попри всі труднощі.

ЕП поділяє цінності, якими керуються ветерани-підприємці: відповідальність, стійкість, бажання творити зміни. Тому редакція розповідає історії про людей, які перетворили свій бойовий досвід на справу, що допомагає іншим і зміцнює країну. Це історії про тих, хто продовжує служити Україні, тільки вже у бізнесі.

Від протезування до виробництва батарей

Реабілітаційний центр «Титанові» створювався як медичний проєкт для протезування та відновлення військових після ампутацій. Його засновник В'ячеслав Запорожець – інженер-будівельник, доктор технічних наук. У медицину він прийшов під час війни, коли кількість поранених почала стрімко зростати.

Через деякий час при центрі з'явився другий напрям: виробництво та монтаж акумуляторних батарей і систем резервного живлення Power Energy. Засновник підкреслює: «Це не класичний ветеранський бізнес і не окремий інвестиційний проєкт. Мій основний фокус – протезування,

*Матеріал друкується зі скороченнями, повний текст – за посиланням, що надається в кінці повідомлення

там потреба значно більша, але хлопці, які проходять реабілітацію, повинні мати можливість працювати».

Більшість працівників виробництва – колишні військовослужбовці з ампутаціями. Частина з них готується до протезування або пристосовується до протезів.

«Хлопці заробляють гроші, а не просто проходять реабілітацію», – каже засновник. За його словами, робота допомагає швидше адаптуватися після поранення. Працівники проходять навчання, працюють за стандартами та відповідають за якість продукції. Якщо батарея зібрана з помилками, її не встановлюють.

Ідея виробництва обладнання з'явилася під час масових відключень електроенергії. «Я не писав стратегію. Під час війни найкраща стратегія – це її відсутність, а попит формується самостійно», – говорить він.

Напрямок батарей розглядався як інструмент зайнятості та часткової фінансової стабільності центру. Виробництво поєднує дві функції: комерційну – продаж систем резервного живлення, і реабілітаційну – повернення ветеранів на ринок праці...

Плани: сонячні панелі і нові центри

Наразі компанія встановлює гібридні інвертори з акумуляторними батареями.

Наступний крок – монтаж сонячних панелей. Водночас засновник підкреслює: батарейний напрям не стане головним бізнесом. Його пріоритет – розвиток протезування і відкриття ще двох протезних центрів. Складні протези та повний цикл реабілітації потребують більших ресурсів, ніж виробництво батарей.

«Мій ресурс потрібен там, де найбільша потреба: у лікуванні військових», – каже Запорожець. Виробництво систем резервного живлення буде паралельним напрямом – комерційно самодостатнім, але підпорядкованим основній меті центру (*Економічна правда* (<https://epravda.com.ua/biznes/yak-veterani-stvoryuyut-sistemi-rezervnogo-zhivlennya-dlya-ukrajinciv-pid-chas-viyuni-818246/>). – 2026. – 23.02).

Українські біонічні протези для ветеранів

Українські біонічні протези: Allbionics провела примірки для ветеранів і розповіла про обмеження.

Інженери та СЕО розповіли про нову механіку, складності з одягом і плани на рік вперед.

День примірки в київському офісі Allbionics почався, м'яко кажучи, нестандартно. Через снігопад і обстріли поїзд із ветеранами запізнився на дві години. Поштовий оператор примудрився загубити на складі головну новинку заходу – перший біонічний протез вище ліктя. Нервували, здавалося, всі – крім самих ветеранів.

Деталі

«Все, що сьогодні могло піти не так, – пішло не так. Ну нічого... У нас це вже стандартна ситуація,» – підсумувала СЕО компанії Ніка Кудрицька, паралельно координуючи команду та процеси.

Проте попри хаотичний початок, день виявився насиченим і важливим. Allbionics показала оновлені розробки, провела реальні примірки та – що особливо цінно – чесно поговорила про те, де проходить межа між протезом, реабілітацією та очікуваннями.

З моменту попередньої зустрічі на виставці команда Allbionics суттєво доопрацювала свої розробки. Зміни – і в механіці, і в конструкції, і в юридичному статусі продукту.

Компактніша долоня

Одна з помітних змін – зменшений розмір долоньки. Компанія наголошує: йдеться не про «жіночу руку», а про точніший підбір під меншу анатомію. Протез має сидіти правильно – незалежно від статі користувача.

Модульніша конструкція

За словами провідного інженера Богдана Дудика, нова модель стала значно зручнішою для складання та обслуговування:

«Електроніка – окремо, ламінаційне кільце – окремо, підключення виконує протезист під час фінального складання.»

Датчики теж змінилися: раніше вони були на браслеті, тепер зроблені меншими, щоб їх було легше вкладати безпосередньо в зону культу. Регулювання – викруткою плюс програмне тонке налаштування.

Оновлені накладки та фіксація

Силіконові накладки стали товщими, краще тримаються на пальцях і довше служать без відшаровування – це безпосередньо впливає на якість хвату предметів.

Окремо доопрацювали вузол повороту та фіксації кисті. Раніше при частому прокручуванні він міг «розходжуватися», і під навантаженням кисть відводило вбік. Тепер фіксація жорсткіша і надійніша.

Сертифікація: не бюрократія, а перепустка до ринку

Один із найважливіших кроків за цей час – сертифікація. Команда сертифікувала два розміри та виробництво за ДСТУ, а також систему управління якістю.

Для стороннього спостерігача це може звучати як формальність. Але насправді без цього неможлива повноцінна співпраця з протезними центрами та участь у державних і міжнародних програмах підтримки.

«Сертифікація дає можливість уже нормально взаємодіяти з протезувальними центрами... і брати участь у програмах. Комісія дивиться, чи дотримуються стандарти і чи кожен елемент проходить однаковий процес на всіх етапах,» – пояснює Дудик.

Як протез «слухає» м'язи

Принцип роботи Allbionics базується на зчитуванні сигналів м'язів. Те, що користувач відчуває як команду «стиснути» або «розтиснути», перетворюється на оброблений електричний імпульс – і рука виконує дію.

«Електричний сигнал мізерний – і електроніка робить його «великим», щоб система могла опрацювати і виконати дію», – пояснює Дудик.

Зараз у системі два датчики – умовно «зелений» і «фіолетовий» – для базових команд: відкрити і закрити долоню. Команда визнає, що анатомічно в руці одночасно працює безліч м'язів, але для стабільного керування важливо навчитися надійно виділяти потрібні патерни сигналів.

Протез вище ліктя: головна прем'єра дня

Найочікуванішою розробкою стала версія біонічного протеза вище ліктя – та сама, яку пошта загубила на складі і знайшла лише надвечір.

Система керування на рівні датчиків і логіки схожа на версію нижче ліктя, але складність суттєво зростає через посадку, кріплення і специфіку щоденного використання. У поточній конфігурації лікоть – напівмеханічний (механічний вузол плюс електронні компоненти), а долоня керується електронікою.

Мета наступних ітерацій – стабілізувати вузол ліктя і поступово переводити його на більш цифрову логіку керування.

Першим примірком протеза вище ліктя пройшов військовий Стас Шумський – і дочекався своєї черги вже увечері, коли посылку нарешті знайшли.

«Це не друга рука»: важлива розмова про очікування

Окрім технічних деталей, команда Allbionics підняла тему, яка рідко з'являється в презентаціях стартапів – завищені очікування.

Кудрицька згадала розмову з ветераном, який гостро критикував біонічні протези. Причина виявилась не в техніці – а в тому, що людині від початку «продали» хибну ідею.

«Йому зразу сказали, що це буде «друга рука». Він у це повірив. А це не так – і коли отримав біоніку, він вирішив: все погано», – розповідає СЕО.

Інженер Дудик додає: здатність користуватися протезом багато в чому залежить від реабілітації.

«Якщо людина проходила правильну реабілітацію і хоче розвиватись, у більшості немає перешкод. Якщо ні – з'являються нюанси: слабші м'язи, дискомфорт, інші побічні ефекти».

Ця відвертість – одна з найцінніших речей у підході Allbionics. Технологія вражає, але вона не магія.

Є питання, яке рідко потрапляє до презентацій, але важливе в щоденному житті: як поєднувати біонічний протез із зимовим одягом?

Ветеран Максим Губань відповів чесно під час примірки:

«Не ношу – бо куртка банально не налазить».

Команда визнає проблему і працює над нею через партнерів та фонди: десь потрібні додаткові блискавки, десь – перешив рукава, щоб кисть проходила вільно. Висновок простий: навіть найкращий протез може програти звичайній зимовій куртці, якщо побутові деталі не враховано.

Виробництво: що в Україні, що – ні

Складні багатошарові плати замовляються за кордоном – виробництво такого рівня в Україні поки обмежене. Але монтаж компонентів на плату відбувається вже в Україні.

«Компонент фактично в Україні, але самі плати голі – замовляються, а потім компоненти монтуються у нас», – пояснює Дудик.

Електроніка напряму залежить від курсу валют і логістики – це один із ключових ризиків для масштабування виробництва.

Що буде далі: рік до нової версії

Команда ставить перед собою чіткі цілі на найближчий рік – не фантастичні обіцянки, а конкретні кроки.

«Зараз: подали імпульс – рука закрилась, назад – відкрилась. Далі хочемо адаптивніший контроль. А потім – більше сенсорів, щоб з більшої кількості точок знімати сигнали. Це довша програма – приблизно рік до першої стабільної версії для ширшого тестування», – описує Дудик.

Він відвертий щодо обмежень: невелика команда, де одна людина часто закриває кілька задач одночасно – від тестування до продакшену.

Ключові характеристики поточних протезів Allbionics

На сьогодні у розробках компанії:

Модульна конструкція, яку збирають під конкретного користувача в протезному центрі. Два мікродатчики для базового керування – відкриття та закриття долоні. Оновлені силіконові накладки з кращою фіксацією та довшим терміном служби. Жорсткіша фіксація положення кисті у вибраній позиції. Пілотна версія протеза вище ліктя з напівмеханічним ліктювим вузлом. Сертифіковані розміри та система якості виробництва за ДСТУ.

У планах на цей рік – більш адаптивне керування, складніші патерни рухів і багатосенсорна система зчитування сигналів.

День примірки в Allbionics – це не презентація для інвесторів і не маркетингове шоу. Це робота: інженери з викрутками, ветерани з реальними запитаннями, СЕО, яка координує хаос і залишається спокійною.

Українська біоніка розвивається в умовах війни, дефіциту ресурсів і постійних логістичних несподіванок. Але розвивається. Крок за кроком – від двох датчиків до адаптивного контролю, від пілотної версії до сертифікованого продукту.

І найголовніше – з чесністю про те, чим протез є насправді. Не «другою рукою». А інструментом, який може змінити якість життя – якщо підійти до цього правильно.

Поки в Києві технології допомагають ветеранам повертатися до активного життя, у США штучний інтелект намагається стати партнером у більш делікатних сферах. У Нью-Йорку

відкрився неординарний поп-ап простір EVA Café, де відвідувачам пропонують сходити на романтичне побачення з ШІ. Протягом кількох днів звичайний бар слугував майданчиком для зустрічей людей із їхніми цифровими компаньйонами, досліджуючи межі людської прив'язаності до програмних кодів (*META (<https://meta.ua/uk/lifestyle/technologies/ukrayinski-bionichni-protezi-allbionics-provela-primirki-dlya-veteraniv-i-rozpovila-pro-obmezheniya-1089731/>). – 2026. – 17.02).*

До 500 тис. грн на сільгосптехніку для ветеранів-аграріїв

Ветерани-аграрії можуть отримати до 500 тис. грн на техніку.

Банки продовжують реалізацію Комплексної програми підтримки сільського господарства, що у 2026 році передбачає масштабні фінансові преференції для ветеранів, які повернулися до обробітку землі. Ініціатива Департаменту агропромислового розвитку спрямована на професійну реінтеграцію учасників війни, ветеранів АТО/ООС та членів їхніх родин через створення або модернізацію власних фермерських господарств.

Про це розповідає AgroWeek.

Механізм відшкодування і обмеження підтримки

Програма покриває витрати на придбання нових основних засобів – передусім сільськогосподарських машин і обладнання, куплених у поточному році. Держава компенсує до 75 % вартості техніки без урахування податку на додану вартість. Максимальна сума відшкодування для одного господарства становить 500 000 гривень.

Техніка може бути як вітчизняного, так і закордонного виробництва, однак діє суворя заборона на придбання агрегатів, виготовлених у країнах-агресорах – росії та білорусі. Це ключова умова для участі у програмі та отримання коштів.

Бюджетний запит на цей напрям у 2026 році збільшено до 3 млн грн, що дасть змогу задовольнити більшу кількість заявок порівняно з попереднім роком. Минулого сезону допомога виявилася дуже популярною: вісім ветеранських господарств оновили парк, придбавши сучасні трактори, сівалки та обприскувачі. Як приклад успішного впровадження – підприємство з Шептицького району, яке понад два десятиліття обробляє сотні гектарів і після демобілізації отримало майже максимальну суму відшкодування на придбаний трактор, що дозволило суттєво покращити виробничі показники.

Умови подання заявок та процедурні деталі

Щоб претендувати на відшкодування, заявникам необхідно зібрати повний пакет документів і подати його особисто. Прийом документів здійснюється за адресою: проспект В'ячеслава Чорновола, 4, Львів. Консультації щодо переліку паперів та вимог можна отримати за телефоном 255-05-62 або безпосередньо у профільному департаменті.

Керівництво обласної державної адміністрації підкреслює, що така фінансова підтримка не лише знижує бар'єри входу до фермерської діяльності, а й сприяє соціально-економічному зміцненню сільських громад шляхом створення нових робочих місць самими ветеранами.

Довідка: роль механізації у рентабельності малих господарств

Сучасна сільськогосподарська техніка знижує собівартість виробництва за рахунок більш ефективного й своєчасного виконання польових робіт. Використання енергоефективних тракторів дозволяє економити до 20 % пального у порівнянні з моделями старого парку, що безпосередньо впливає на рентабельність господарства.

Окрім економічного ефекту, автоматизація та нові технології значно полегшують фізичне навантаження, що є важливим чинником для ветеранів, які відновлюють працездатність після служби (*AgroWeek (<https://agroweek.com/agropolityka/veterany-agrariyi-mozhut-otrymaty-500/>). – 2026. – 28.02).*

Понад 1,7 млн грн на протезування ветеранів у межах національного відбору «Євробачення–2026»*

Суспільне та Superhumans зібрали понад 1,7 млн грн під час Нацвідбору–2026 на протезування українських ветеранів.

Спільна благодійна ініціатива Суспільного Мовлення та центру Superhumans у межах національного відбору на «Євробачення–2026» збрала 1 752 100 гривень. Ці кошти будуть спрямовані на протезування українських ветеранів.

«1,7 мільйона – це не просто підтримка. Це нові можливості рухатися, працювати, жити активно й повертати собі звичний ритм життя», – зазначила Ольга Руднева, CEO Superhumans.

Оксана Скибінська, директорка департаменту спецпроектів Суспільного Мовлення й голова української делегації на «Євробаченні», додає: «Впевнені, що зібрані кошти зроблять корисний внесок у вагому справу, яку ведуть Superhumans. Не зупиняємося ні в музиці, ні в культурі, ні в донатах на важливі напрями».

Нагадаємо, що під час фіналу Національного відбору на «Євробачення-2026» глядачі побачили спеціальний номер за участі музичної продюсерки нацвідбору на «Дитяче Євробачення» Світлани Тарабарової з представниками попередніх років: Анастасією Димид, Артемом Котенком та Софією Нерсесян.

Особливістю цього номера стали ветерани-музиканти із Superhumans Center, які приєдналися до виступу. За барабанами – Денис Заєць та Антон Кубрак, а на сцену вийшли Іван Войнов, Олександр Котенко, Андрій Жиров, Павло Товстик і Володимир Малихін.

Окрім того, в зону єврофанів завітав військовослужбовець та ветеран В'ячеслав Кут'їн, який пройшов реабілітацію в Superhumans Center. Він розповів про свою любов до «Євробачення» та заявив, що неймовірно радий тому, як Україна представлена на конкурсі в останні роки.

«Співпраця Superhumans і Національного відбору об'єднала два різні середовища – сферу реабілітації та музичну індустрію – навколо спільної мети: дати видимість тим, хто проходить складний шлях відновлення, і перетворити увагу глядачів на конкретну допомогу. У спеціальному номері взяли участь вісім наших суперів. Двоє з них стали серцем музичної частини виступу, створюючи його ритм на барабанах», – підкреслила Ольга Руднева. (*Суспільне Культура* (<https://suspilne.media/culture/1241818-suspilne-ta-superhumans-zibrali-ponad-17-mln-grn-pid-cas-nacvidboru-2026-na-protezuвання-ukrainskih-veteraniv/>) – 2026. – 16.02).

РЕГІОНАЛЬНІ

Проект «СОВА» для ветеранів Полтавщини

Для ветеранів трьох громад Кременчуцького району Громадсько-військовий рух провів презентацію проєкту «СОВА».

На Полтавщині для жителів Глобинської, Семенівської та Градизької територіальних громад Кременчуцького району Громадсько-військовий рух (ГВР) провів презентацію можливостей проєкту «СОВА», що з жовтня минулого року розпочав свою роботу в області. Мета – це надання всебічної та актуальної інформації щодо державних і місцевих інструментів підтримки ветеранів, військовослужбовців та їхніх родин, а також роз'яснення механізмів отримання такої допомоги.

На підтримку ветеранів та членів їхніх родин передусім спрямований практичний кейс «Юридична допомога Захисникам та членам їхніх родин: пільги, виплати, гарантії». Його у

*Матеріал друкується зі скороченнями, повний текст – за посиланням, що надається в кінці повідомлення

громадах презентував координатор Громадсько-військового руху в Полтавській області та проєкту «СОВА» Віталій Мірошніченко. Він детально розповів, як працює проєкт та яку безплатну юридичну допомогу можуть отримати наші захисники, як можна отримати консультації за телефоном «гарячої лінії» 557, про можливість швидкого зв'язку з юридичною командою «СОВИ», алгоритми отримання консультацій та приклади успішних кейсів.

«Мета нашої зустрічі – це надання всебічної та актуальної інформації щодо державних і місцевих інструментів підтримки ветеранів, військовослужбовців та їхніх родин, а також роз'яснення механізмів отримання такої допомоги», – говорить Віталій Мірошніченко.

Окрім ветеранів російсько-української війни, членів їхніх родин, солдатських матерів у заходах також брали активну участь представники органів територіального управління: начальник відділу соціального захисту та охорони здоров'я Глобинської міської територіальної громади Людмила Норенко та завідувачка сектору з питань ветеранської політики відділу соціального захисту та охорони здоров'я Алла Михайлик, голова Семенівської ОТГ Людмила Милашевич та начальник відділу соцзахисту населення Алла Оніпко, фахівець із супроводу ветеранів Віктор Артикульний, начальник КЗ «Центр надання соціальних послуг» Градизької селищної територіальної громади Тетяна Білокобильська та фахівець із супроводу ветеранів Віта Ковалевська.

«Проблема відсутності чи часткової відсутності інформації, зарегульованості та розпорошення видів послуг і допомог між державними установами стала поштовхом для того, щоб представниками Руху, такими ж ветеранами та військовими, ГВР було започатковано проєкт правової допомоги «СОВА». У липні 2025 року нами відкрито цілодобову «гарячу лінію» за номером 557, куди б могли звертатися захисники. Потім почали відкривати громадські приймальні по обласних містах, Полтава стала другим містом, де запрацював проєкт», – повідомив координатор ініціативної групи Громадсько-військового руху Олексій Івашин.

Також під час зустрічі Віталій Мірошніченко розповів про роботу громадської приймальні «СОВИ» в Полтавській області.

«До нас звертаються ветерани та родини військовослужбовців з питань оформлення соціальних виплат та компенсації для військових, порядку оформлення статусу УБД, інваліда війни, сім'ї загиблого тощо. За січень цього року громадська приймальня отримала більше двох сотень звернень. Всім намагаємося максимально надати допомогу. Ми впевнені: підтримка військових – це не разова акція, а системна робота, яку ГВР продовжує щодня», – розповів Віталій Мірошніченко.

З якими ще питаннями можна звертатися до «СОВИ» на Полтавщині?

- юридичний супровід у питаннях служби, контрактів, мобілізації, ротації, проходження ВЛК;

- оформлення пенсій та пільг, які належать захисникам та членам їхніх сімей;

- механізми оскарження рішень держорганів та допомога в підготовці заяв і звернень.

Куди звертатися по допомогу?

Цілодобова «гаряча лінія» екстреної правової допомоги: 557 (безоплатно).

Приймальня проєкту «СОВА»: місто Полтава, вулиця Г. Левченка (колишня Сапіго), 2.

Графік роботи приймальні:

понеділок – п'ятниця з 9:00 до 18:00;

субота з 9:00 до 15:00.

Довідки за телефоном: +380 96 557 0557 (*Полтавська Думка (<https://dumka.poltava.ua/dlia-veteraniv-trokh-hromad-kremenchutskoho-rajonu-hromadskoho-vijskovyj-ruk-h-proviv-prezentatsiiu-proiektu-sova/>). – 2026. – 17.02*).

Ветеранський простір у Кам'янському

У Кам'янському працює ветеранський простір.

Це відкрита платформа підтримки для ветеранів, родин військовослужбовців та сімей загиблих захисників і захисниць України. Важливо, щоб його відвідувачі могли не лише отримати необхідні послуги, а й відчувати підтримку спільноти та залученість до життя громади.

Днями тут провели родинний захід «Свічка, що об'єднує серця». Родини ветеранів разом із дітьми долучилися до інтерактивів та майстер-класу з виготовлення свічок. Такий формат допомагає сім'ям відволіктися, поспілкуватися та провести час разом у колі однодумців.

«Такі зустрічі в Кам'янському є регулярними. Ми створюємо умови, щоб наші захисники та їхні сім'ї не залишалися наодинці зі своїми питаннями, а мали простір для взаємодії та підтримки громади», – зазначив міський голова Андрій Білоусов.

Також у межах зустрічі презентували програму домедичної допомоги за міжнародним протоколом MARCH для цивільних громадян. Амбасадорами цієї програми в Кам'янському є ветерани та колектив Ветеранського простору (*Дніпро Інфор* (<https://dniproinform.com/u-kamyanskomu-praczuuye-veteranskyj-prostir/>)). – 2026. – 17.02)

Мапа ветеранського бізнесу на Буковині

Для впізнаваності та підтримки: на Буковині створили мапу ветеранського бізнесу.

У Чернівецькій області створили мапу, на якій позначили понад 50 підприємств, відкритих за гранти ветеранами та їхніми родинами. Зокрема, це кав'ярні, майстерні, ферми та сервісні компанії.

Про це у коментарі Суспільному повідомила пресекретарка Чернівецького обласного центру зайнятості Наталія Гаврада.

«Мета – впізнаваність та підтримка ветеранського бізнесу. Кожен охочий може легко знайти їх [на мапі] та скористатись послугами», – повідомила Гаврада.

Подивитися, які підприємства відкрили ветерани та їхні родини у громадах області, можна на мапі за посиланням.

Що відомо про грант для ветеранів та їхніх родин

Подати заявку на грант для відкриття чи розвитку бізнесу можуть учасники та учасниці бойових дій, а також їхні дружини чи чоловіки, каже Гаврада. Крім цього, взяти участь у програмі мають право військові, які отримали інвалідність внаслідок війни.

За умовами програми грант надається одноразово та безготівково:

- 250 тисяч гривень можуть отримати учасники бойових дій та військові, які отримали інвалідність внаслідок війни. Для цього вони мають створити одне робоче місце;
- 500 тисяч гривень може отримати дружина чи чоловік учасника бойових дій, а також людина, яка отримала інвалідність внаслідок війни. Умова – створення двох робочих місць;
- мільйон гривень може отримати учасник бойових дій або людина з інвалідністю внаслідок війни, якщо вони понад три роки зареєстровані як ФОП. Також вони мають створити чотири робочі місця, щонайменше два з яких – для ветеранів чи людей, які отримали інвалідність через війну.

Гранти у розмірі 500 тисяч та мільйона надаються на умовах співфінансування: 30 % грошей у розвиток бізнесу вкладає отримувач гранту, 70 % – держава.

Як отримати грант

Подати заявку на грант для відкриття чи розвитку бізнесу можуть учасники та учасниці бойових дій, а також їхні дружини чи чоловіки.

Щоб отримати грант, потрібно подати заявку та бізнес-план проекту через портал «Дія». Один з банків, які беруть участь у програмі, має перевірити кредитну історію заявника, документи та оцінити бізнес-план.

Опісля учасник програми проходить співбесіду з центром зайнятості – від її результатів залежить, погодять надання гранту чи відмовлять (*Суспільне Чернівці* (<https://suspilne.media/chernivtsi/1249278-dla-vpiznavanosti-ta-pidtrimki-na-bukovini-stvorili-mapu-veteranskogo-biznesu/>). – 2026. – 25.02).

Форум підтримки ветеранів в Одесі

«Ветеранська політика зараз в пріоритеті»: як минув форум з підтримки ветеранів в Одесі.

В Одесі вдруге провели форум підтримки ветеранів «Після фронту – до життя: психосоціальна підтримка та відновлення ветеранів». За словами організаторів, місто поки не готове до повернення великої кількості ветеранів, а ветеранська політика потребує системних рішень і постійної уваги.

До заходу долучилися представники ветеранських просторів, реабілітаційних центрів, органів державної влади та місцевого самоврядування, провідні психотерапевти і психологи, а також самі ветерани – загалом близько 180 людей.

Форум проводився в межах Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?» за підтримки Міжнародної організації з міграції, та за сприянням Одеської обласної державної адміністрації. Партнерами заходу були ГО «Одеська обласна федерація ветеранської підтримки та адаптивного спорту» та ГО «За Одесу!».

Про що говорили

Панельні дискусії стосувалися адаптації після фронту, доступності міського простору, взаємодії з органами влади та якості життя після поранень. Організатори наголосили: ключове завдання – налагодити комунікацію між державними структурами, ветеранськими спільнотами та родинами військових.

«На жаль, не все так ідеально, як показують і розповідають нам. Ми працюємо для того, щоб налагодити комунікацію між ветеранами і супроводом, і всіма державними органами. Цей захід – щоб люди почули особисті історії й зрозуміли, куди звертатися по допомогу після повернення з фронту», – пояснив співорганізатор заходу Юрій Дегас у коментарі.

Окремий блок присвятили ментальному здоров'ю та принципу «рівний – рівному». Йдеться про підтримку, коли з ветеранами працюють інші ветерани – у хабах, департаментах, громадських ініціативах. Такий підхід допомагає швидше встановити довіру і знизити бар'єр перед зверненням по фахову допомогу.

Юрій Дегас зазначив, що команди організаторів планують проводити подібні зустрічі щонайменше раз на два місяці, аби посилювати згуртованість спільноти, підтримку ветеранів в Одесі та їхню інтеграцію в цивільне життя.

«Попереду багато праці. Але дуже радує те, що люди почали розуміти, що це важливо», – зазначив Дегас.

«Ветеранська політика без ветеранів – неможлива».

Ветеран Емін Ібрагімов розповів, що в Одесі подібні ветеранські форуми відбуваються нечасто, хоча в більшості обласних центрів України такі заходи проводять регулярно.

«Викликів у ветеранів зараз багато – окрім реабілітації і психологічної підтримки. Якщо цей напрямок не рухати вперед, ми ще не готові приймати велику кількість ветеранів», – сказав він.

За його словами, такі заходи потрібні, щоб суспільство розуміло: ветерани – це звичайні люди, які добровільно пішли воювати і тепер прагнуть повернутися до мирного життя.

«Нам важливо, що нас чують. Яка може бути ветеранська політика без ветеранів?», – наголосив Емін Ібрагімов.

Психологічна допомога: індивідуальний підхід і довіра

Ветеран за позивним «Карліз» – фахівець ветеранського супроводу у Чорноморську. На його думку, психологічний стан людини, яка пройшла через бойові дії, є надзвичайно складним, і універсального способу допомоги не існує. До кожного потрібен індивідуальний підхід. За словами Карліза, це стосується не лише самих ветеранів, а й родин зниклих безвісти та сімей загиблих, для них також мають бути окремі лінії підтримки.

«Не кожен може одразу сказати, що його турбує. Коли людину просто можуть вислухати – це вже перший крок», – зазначив ветеран.

За його словами, не всі одразу погоджуються на консультацію психолога чи психіатра, інколи люди навіть не усвідомлюють потреби в допомозі. Тому важливо пояснювати, що це не формальність, а спосіб полегшити адаптацію.

Він навів власний приклад: відкрито говорить побратимам, що сам звертається до психолога і психіатра, і пропонує прийти разом.

«Я сам ходжу до психолога, сам ходжу до психіатра. Пішли зі мною – просто зі мною за компанію», – розповів він.

Такий підхід, за його словами, допомагає зменшити недовіру до цивільних фахівців і скоротити складний шлях від повернення до повноцінної інтеграції.

«Ті, хто пройшов цей шлях самотійно, не хочуть, щоб побратими та посестри долали його самотужки, тому що він важкий. І максимально цей шлях треба скоротити і полегшити. Головне – спілкування з однодумцями, воно дуже надихає. І лікує», – вважає ветеран.

Після тривалого перебування у стані постійного стресу швидко повернення до звичного життя є вкрай складним, пояснює Карліз. Водночас потрібно прийняти, що життя вже не буде таким, як раніше, і навчитися жити з набутим досвідом так, щоб він допомагав, а не заважав (*Суспільне Одеса* (<https://suspilne.media/odesa/1245878-veteranska-politika-zaraz-v-prioriteti-ak-minuv-forum-z-pidtrimki-veteraniv-v-odesi/>). – 2026. – 20.02).

Ветеранський спорт у Києві

Для ветеранів – мешканців столиці та їх родин проводять заняття з легкої атлетики.

Київ Мілітарі Хаб та Інваспорт Київ запрошують учасників бойових дій та членів їхніх сімей на тренування з легкої атлетики.

Для реабілітації та психологічного розвантаження ветеранів проводять заняття на стадіоні «Динамо». Про це повідомляє Київ Мілітарі Хаб. Тренуватися можна щотижня у вівторок та четвер з 19:00.

Інформація про тренування в групі в Фейсбуці Veterans Running Club.

Нагадаємо, з 1 березня у Києві запрацює нова транспортна послуга для захисників і захисниць (*Вечірній Київ* (<https://vechirniy.kyiv.ua/news/123912/>). – 2026. – 24.02).

Соціальний транспорт для захисників і ветеранів у Києві

З 1 березня у Києві запрацює нова транспортна послуга для захисників і захисниць, – Марина Хонда.

Ветерани з інвалідністю ти тимчасовим порушення здоров'я мають змогу дістатися до лікаря, на реабілітацію чи у державну установу на спеціально обладнаних авто.

З 1 березня на базі Київ Мілітарі Хаб запускають нову транспортну послугу, щоб зробити місто доступнішим для тих, хто повертається з війни та щодня долає наслідки поранень.

Про це повідомила заступниця голови КМДА Марина Хонда.

«Йдеться не просто про перевезення. Йдеться про можливість вчасно дістатися до лікаря, на реабілітацію, у державну установу – без додаткового фізичного навантаження та бар'єрів», – підкреслила Марина Хонда.

Скористуватися послугою можуть захисники та захисниці з інвалідністю внаслідок війни, які користуються кріслом колісним, з ампутацією або мають порушення зору.

Також послуга доступна для ветеранів та ветеранок з тимчасовим порушенням здоров'я, що обмежує пересування, зокрема з переломом нижніх кінцівок, вивихом, а також ті, хто проходять післяопераційний період.

Автомобілі спеціально обладнані для перевезення людей з інвалідністю. Зокрема, мають підйомники для пасажирів, які користуються кріслом колісним, та відповідають вимогам безпечного транспортування.

«Ця транспортна послуга створена саме для Захисників і Захисниць з інвалідністю внаслідок війни або тимчасовими порушеннями мобільності, – зазначила Марина Хонда. – Місто цілеспрямовано запускає її на базі Київ Мілітарі Хаб як окремий напрям підтримки ветеранів – тих, хто повернувся з фронту з пораненнями та потребує безпечного і доступного транспорту.

Це не заміна соціальному таксі і не загальноміська транспортна послуга. Це спеціалізований сервіс для конкретної категорії людей. Ми запускаємо цього як частину системної ветеранської політики міста. І будемо його розвивати відповідно до реальних потреб».

Які документи необхідно подати?

Заява про надання послуги (її можна заповнити на місці або під час отримання послуги).

Паспорт.

РНОКПП (ідентифікаційний код).

Один з зазначених документів, що підтверджують статус – посвідчення особи з інвалідністю внаслідок війни, посвідчення УБД, довідка форма 6 або витяг з ЄДРВВ.

До посвідчення особи з інвалідністю внаслідок війни необхідно додати витяг з рішення експертної команди з оцінювання повсякденного функціонування особи та індивідуальну програму реабілітації особи з інвалідністю.

Якщо у ветерана чи ветеранки тимчасова втрата мобільності, необхідно взяти довідку лікарсько-консультативної комісії.

Як подати документи?

Дистанційно: надіслати скан-копії документів на: kmh.transport@gmail.com. Після цього з вами зв'яжеться фахівець Київ Мілітарі Хаб для узгодження деталей.

Очно: звернутися до однієї з філій Київ Мілітарі Хаб:

- вул. Хрещатик, 36
- Харківське шосе, 168-Ж
- вул. Івана Микитенка, 7-Б

Послуга надається в узгоджений час, але у разі кризової ситуації можливе екстрене реагування.

Консультації за телефоном: 067-182-67-57

Нагадаємо, у Києві ветерани з інвалідністю можуть отримати компенсацію на переоблаштування житла. Програма компенсації покликана зробити житло ветеранів справді доступним і безпечним, забезпечуючи гідні умови для щоденного життя після повернення з війни (*Вечірній Київ* (<https://vchirniy.kyiv.ua/news/123868/>). – 2026. – 24.02).

Комп'ютерні курси для криворізьких ветеранів

Понад 30 криворізьких ветеранів отримали сертифікати про закінчення комп'ютерних курсів.

Нові знання для нової роботи. Криворізькі ветерани здобувають затребувані на сучасному ринку праці спеціальності. Саме для цього діють курси з комп'ютерної грамотності від громадської організації «Набат Кривий Ріг». Більше як тридцятьом ветеранам та членам їхніх родин вручили сертифікати про завершення навчання.

«На IT-курсах ми спочатку започаткували базовий рівень, далі, вже орієнтуючись на попит людей – поглиблений. Придбали обладнання для 3D навчання, зараз ветерани просять вже поглиблене 3D навчання. Сьогодні випустили 3 групи. Ми тішимся, що ветерани, члени їхніх родин, родини загиблих, полонених, зниклих безвісти, навіть літні жінки приходять і навчаються. Адже у старшому віці більш складно оперувати соціальними мережами, користуватися комп'ютером. Наше навчання безкоштовне і ми робимо це професійно», – говорить голова ГО «Набат Кривий Ріг» Вікторія Самойленко.

Це вже другий випуск курсів комп'ютерної грамотності. Цього разу навчання закінчили більше тридцяти слухачів.

«Сьогодні ми вручаємо сертифікати по трьом напрямкам. Це 3D моделювання та друк, які тривали 12 годин двічі на тиждень. Це базовий курс комп'ютерної грамотності – 16 годин. І 20-годинний поглиблений курс комп'ютерної грамотності. Є набір на наступний курс, це 6 груп, де навчатимуться 56 криворіжців. Стартуємо за два тижні», – розповідає викладачка курсів комп'ютерної грамотності Наталія Олійник.

Тим, хто хоче потрапити на курси, слід звернутися в ГО «Набат Кривий Ріг», написати заяву і дочекатися телефонного дзвінка від організаторів. Вони повідомлять дату початку занять.

Олексій Кучеренко служив у 93-ій окремій механізованій бригаді. У січні 2024 року під час боїв за Часів Яр втратив руку. Та знайшов у собі сили рухатися далі.

«Про цей центр я дізнався через футбольну команду «Кривбас АМП». Колись я вмів тільки включати-виключати комп'ютер, можна сказати, лише грався. Хотілося розвитку, тому й пішов навчатися. Навчають на найвищому рівні. Пані Наталія, викладач вищої категорії. Вважаю, вона навіть тим, кому неможливо пояснити, пояснює», – ділиться Олексій.

Тетяна Кальницька – мати військовополоненого. Вона також отримала сертифікат.

«Я не дуже дружу з цими гаджетами, тому спочатку було складно. Зараз легше. Навчання продовжуватиму, бо тут всі, такі як я. Бажання в мене одне, щоб скоріше повернувся син. Було б набагато легше, якби він був поряд», – каже жінка.

Нині триває набір на новий сезон навчання. Приєднатися може кожен захисник або член родини військового чи ветерана, який хоче опанувати сучасні цифрові інструменти (*Рудана (<https://rudana.com.ua/news/ponad-30-kryvorizkyh-veteraniv-otrymaly-sertyfikaty-pro-zakinchennya-kompyuternyh-kursiv>). – 2026. – 27.02*).

Нова програма реабілітації ветеранів Рахівщини

Реабілітація нового рівня: на Рахівщині модернізували лікарню та запустили авторську програму для ветеранів.

Під час робочої поїздки на Рахівщину голова Закарпатська обласна військова адміністрація Мирослав Білецький відвідав об'єкти у Ясінянська територіальна громада, зокрема місцеву лікарню та центр первинної медико-санітарної допомоги.

За словами очільника області, громада демонструє системний підхід до розвитку медичної інфраструктури та активно залучає партнерів до реалізації соціально важливих проєктів.

Реабілітаційне відділення: нове обладнання та швидше відновлення військових

Торік у селищі відкрили реабілітаційне відділення, відремонтоване спільно з італійськими партнерами. За цей час його суттєво дооснастили за кошти обласного бюджету – закупили сучасне обладнання для фізичної реабілітації, що дозволяє пришвидшити відновлення військових після поранень.

У відділенні працюють фахівці з фізичної терапії та психологічної підтримки. Відгуки пацієнтів – позитивні.

Авторська програма «Повернення ідентичності ветерана»

Особливу увагу привертає робота психологині, яка понад 12 років займається волонтерською діяльністю. Вона проводить як очні зустрічі, так і онлайн-консультації для військових на передовій.

Оновлений центр первинної меддопомоги

Поруч із лікарнею громада відремонтувала центр первинної медико-санітарної допомоги та забезпечила його необхідним обладнанням. Місцеві жителі можуть пройти огляд у сімейного лікаря та скористатися державною програмою «Скринінг здоров'я 40+» для раннього виявлення захворювань.

Активна громада – стабільний розвиток

У Закарпатській ОВА наголошують: Ясінянська територіальна громада активно бере участь у державних і європейських програмах, постійно шукає нових партнерів та ініціює спільні проєкти.

«Коли в громаді є добрий господар – це видно одразу», – підкреслив Мирослав Білецький, відзначивши позитивну динаміку змін.

За словами керівництва області, попереду – нові ініціативи та подальше посилення медичної інфраструктури Рахівщини (*Новини Закарпаття (<https://transkarpatia.net/transcarpathia/social/199215-reabilitacija-novogo-rivnja-na-rahivschini-modernizovali-likarnju-ta-zapustili-avtorsku-programu-dlja-veteraniv.html>). – 2026. – 28.02*).

Освітні можливості для ветеранів в Умані

Освіта як новий етап після фронту: в Умані ветерани говорили про майбутнє.

В Умані продовжують створювати простір підтримки для тих, хто повернувся з війни. 26 лютого 2026 року у межах діяльності ветеранського Хабу «Сильні духом», що функціонує на базі реабілітаційного комплексу «Гармонія», відбулася зустріч із ветеранами війни. Про це повідомляє офіційна сторінка у фейсбук Уманська міська рада.

До діалогу долучилися спеціалісти сектору ветеранської політики, фахівці із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб управління праці та соціального захисту населення, представники Центру життєстійкості, а також Української асоціації дослідників освіти.

Головною метою зустрічі стало дослідження освітніх потреб дорослих людей у різних життєвих обставинах. Учасники обговорювали можливості навчання, перекваліфікації та професійного розвитку після служби. Йшлося не лише про те, які освітні інструменти доречні сьогодні, а й про те, які з них є реально доступними для ветеранів, що наразі не є на часі, та які знання і навички справді допоможуть адаптуватися до мирного життя.

Під час розмови порушили теми освіти дорослих, формування нових професійних компетентностей, опанування іноземних мов, а також перспектив працевлаштування. Зустріч відбулася у невимушеній атмосфері відкритості та взаємної поваги. Усі думки та відповіді учасників стануть основою для подальшої роботи Хабу.

Ветеранський простір відкритий для військовослужбовців та членів їхніх родин. Заняття відбуваються за адресою: м. Умань, вул. Садова, 9/5, каб. 6. Додаткова інформація за телефоном: 067 760 8574.

Програма життєстійкості реалізується Міністерство соціальної політики України та є складовою Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?», ініційованої Олена Зеленська. Детальніше про заходи програми – за посиланням: <http://surl.li/> (*Громадське Умань* (<https://hromadske-uman.com/?p=15076>)). – 2026. – 27.02).

Проблеми і підтримка ветеранів на Вінниччині

Ірина Борзова про підтримку ветеранів на Вінниччині: цифри, реальність і питання, які потребують рішень.

На Вінниччині понад 75,5 тисяч людей мають статус ветерана війни. У 2025 році в області реалізовувалися державні програми підтримки ветеранів війни та членів їхніх родин – у сферах медицини, реабілітації, житлового забезпечення, освіти, працевлаштування та ветеранського підприємництва.

Про це повідомляє народна депутатка Ірина Борзова, наголошуючи:

«Система працює, однак її ефективність і доступність для людей у громадах залишаються нерівномірними».

Медична допомога та реабілітація

Первинна медична допомога розширеного пакета

У Вінницькій області працювали 67 надавачів медичних послуг, які уклали договори з НСЗУ. Станом на грудень 2025 року 2 670 ветеранів отримали понад 2,7 тисячі медичних послуг за напрямом «Розширені послуги з первинної медичної допомоги».

«Важливо, що ветеран може отримати більше медичних послуг на первинному рівні без направлень і додаткових витрат», – пояснює Ірина Борзова.

Реабілітаційна допомога

Реабілітаційна допомога для дорослих та дітей надається у 18 медичних закладах області різних рівнів – від надкласстерних лікарень в обласному центрі до медзакладів у громадах. Упродовж 2025 року стаціонарну реабілітацію на Вінниччині отримали 12 178 пацієнтів, ще 6 096 осіб пройшли її амбулаторно.

«Створення розгалуженої мережі з 18 закладів дозволило децентралізувати реабілітаційну допомогу, зробивши її доступною безпосередньо у громадах. Високі показники охоплення – понад 18 тисяч пацієнтів за рік – підтверджують, що послуги якісного відновлення є затребуваними як у стаціонарних, так і в амбулаторних умовах», – зазначає Ірина Борзова.

Безоплатне зуболікування та зубопротезування

Окремим важливим напрямом є стоматологічна допомога. Фінансування йде через НСЗУ – держава оплачує лікарням фактично надані послуги. В області визначено 18 медичних заклади, де надають стоматологічні послуги, зокрема в 4 закладах здійснюють зубопротезування, в інших – лікування зубів. Загалом 15 483 ветерани скористалися стоматологічними послугами безкоштовно, за це заплатила держава.

«Попит на безкоштовну стоматологічну допомогу серед ветеранів дуже великий, і держава це врахувала – у бюджеті на цю програму передбачено 1 мільярд гривень. Сьогодні держава компенсує до 34 966 грн на зубопротезування та до 24 952 грн на лікування зубів, що дає змогу багатьом ветеранам отримати необхідну допомогу безкоштовно. Водночас ми розуміємо, що для багатьох ветеранів актуальним залишається питання імплантації зубів. Над тим, щоб ця послуга також стала доступною в межах державної підтримки, зараз активно працюємо», – наголошує Ірина Борзова.

Реабілітація ветеранів з порушенням зору

У межах експериментального проєкту адаптації для ветеранів, які повністю або частково втратили зір, програму вже пройшли 26 осіб. Але станом на січень 2026 року у Вінницькій області немає законтракованих закладів, тому ветерани проходять реабілітацію в інших регіонах України.

«Реабілітація ветеранів, які мають серйозні проблеми із зором унаслідок бойових дій, має бути максимально наближеною до місця проживання людини, адже таких людей серед ветеранів чимало. Відсутність спеціалізованих закладів у регіоні – це бар'єр, який держава зобов'язана прибрати», – зазначає народна депутатка.

Лікування та реабілітація за кордоном

У 2025 році 9 ветеранів з Вінниччини пройшли лікування та реабілітацію за кордоном. Фінансування здійснювалося коштом міжнародних партнерів, без залучення коштів державного чи обласного бюджетів.

Житлові програми та соціальний захист

У 2025 році для Вінницької області з державного бюджету було передбачено 631,4 млн грн на компенсацію за житло ветеранам з інвалідністю. На Вінниччині 256 осіб отримали кошти на придбання житла. Фактично виплачено 630,6 млн грн.

«Хоча кошти на компенсацію житла виділяються, не всі ветерани можуть стати на квартирний облік через рішення, ухвалені десятки років тому. Наприклад, при постановці на квартирний облік більшість громад Вінниччини керуються рішенням Вінницької обласної ради 1985 року, ухваленим ще в радянський період. Цим рішенням встановлено норму – не більше 6,5 квадратних метра житлової площі на одну особу. При цьому Житловий кодекс України встановлює орієнтир забезпечення житлом – до 13,65 квадратного метра житлової площі на одну особу. Право ветерана і родини на житло не може залежати від радянського рішення сорокарічної давнини. Тому я звернулась до громад, обласних військових адміністрацій, Вінницької обласної ради, Асоціації міст, до Міністерства розвитку громад та територій України та Міністерства у справах ветеранів України для системного врегулювання цієї проблеми. Підходи мають бути переглянуті в інтересах людей, які захищали державу», – наголошує Ірина Борзова.

Окрім того, компенсацію за оренду житла на загальну суму 729,1 тис. грн у 2025 році отримали 42 ветерани з Вінницької області.

Освіта дітей та професійна адаптація ветеранів

Одним із пріоритетних напрямів ветеранської політики є державна програма з професійної адаптації. Це комплексний процес, що включає профорієнтацію, перенавчання або підвищення кваліфікації ветеранів. У 2025 році 122 ветерани з Вінницької області, серед них 24 члени родин загиблих, пройшли професійну адаптацію за кошти державного бюджету.

Також в Україні реалізується програма підтримки дітей ветеранів у здобутті освіти: зокрема на Вінниччині держава профінансувала повну річну вартість навчання для 743 студентів на загальну суму 19,7 млн грн.

«Безкоштовне навчання для дітей ветеранів і можливість здобути нову професію для самих ветеранів – це одна з найважливіших форм підтримки. Для родин це реальна фінансова допомога, а для ветеранів – шанс повернутися до цивільного життя, знайти роботу і знову бути затребуваними в суспільстві. Саме такі програми дають не разову підтримку, а перспективу і розвиток», – наголошує Ірина Борзова.

Ветеранське підприємництво й працевлаштування

У межах програм Українського ветеранського фонду у 2025 році 28 проєктів з Вінницької області отримали фінансування на суму 41,9 млн грн. Загалом з 2022 року регіон залучив понад 68,5 млн грн на ветеранські ініціативи.

«Інструменти для бізнесу існують. Але вони не працюють самі по собі. Потрібна активна робота в громадах і реальний супровід ветерана на місці. Важливо, щоб ці можливості були відомі кожному ветерану в громаді, а не лише тим, хто випадково про них дізнався», – зазначає Ірина Борзова, голова Вінницької обласної організації політичної партії «Слуга Народу».

На онлайн-платформі «Кар'єра ветерана» зареєстровано 37 ветеранів з Вінниччини, з яких 7 підібрали вакансії, релевантні їхньому досвіду.

«Потрібно чесно говорити: з працевлаштуванням ветеранів є серйозні проблеми, а для людей з інвалідністю внаслідок війни ці бар'єри ще більші. Це і фізична недоступність робочих місць, і страх роботодавців, і нестача адаптованих вакансій.

Саме тому я активно працюю над змінами до законодавства: щодо адаптації робочих місць, обов'язкових квот на працевлаштування ветеранів, розвитку ветеранського бізнесу та соціального підприємництва. Наше завдання – щоб ветеран мав не лише статус, а реальну можливість працювати, бути економічно незалежним і відчувати свою потрібність суспільству», – наголошує Ірина Борзова.

Супровід ветеранів – перша ланка підтримки в громадах

У Вінницькій області працюють 107 фахівців із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб, діяльність яких фінансується в межах державної програми. Разом з тим, кількість таких фахівців необхідно збільшувати, адже існує нерівномірний розподіл між громадами та велике навантаження на одного спеціаліста. Саме вони допомагають ветеранам оформити документи, отримати медичну, соціальну та реабілітаційну допомогу. Від їхньої роботи безпосередньо залежить, наскільки швидко людина отримує реальну підтримку.

«На Вінниччині понад 75,5 тисяч ветеранів та членів їхніх родин, і сьогодні з ними працюють 107 фахівців із супроводу. Це означає, що на одного спеціаліста припадають сотні людей, що робить повноцінний супровід фізично неможливим.

Для ефективної роботи оптимальне навантаження становить 35–100 осіб на одного фахівця (включно з родиною). За таких підходів області потрібно приблизно від 750 до 2100+ фахівців, тобто дефіцит складає від понад 600 до понад 2000 спеціалістів.

Саме тому питання фінансування, штатної чисельності та присутності фахівців із супроводу в кожній громаді має бути серед пріоритетів державної та місцевої політики», – резюмувала Ірина Борзова (*Вінниця.info* (<https://vinnitsa.info/article/iryna-borzova-pro-pidtrymku-veteraniv-na-vinnychchini-tsyfry-realist-i-pytannya-yaki-potrebuyut-rishen>)). – 2026. – 16.02).

Реабілітація ветеранів у Запоріжжі за програмою «Вільні хвили»

Коли вода повертає рух: як у Запоріжжі працює реабілітаційний проєкт для військових та ветеранів «Вільні хвили».

У Запоріжжі ветерани та військові проходять безкоштовну реабілітацію у воді

Вода може бути не лише стихією, а й ефективним інструментом відновлення. У цьому на власному досвіді переконався Михайло Прокутін – ветеран війни, який майже три роки служив у 15-й бригаді «Кара-Даг» та воював на Оріхівському напрямку. Зі служби він був змушений піти за станом здоров'я.

Нині Михайло – учасник реабілітаційного проєкту для військових та ветеранів «Вільні хвили». За словами чоловіка, регулярні заняття у воді дали відчутний результат уже за два місяці. «Розслабляє м'язи, міцніше спиш, краще себе почуваєш, немає крєпатури. Серце стало працювати краще, лікарі кажуть, показники покращилися. Телефонував своїм хлопцям, розповідав, що є такі заходи для нас. Бо проблеми у нас є у всіх – і в колишніх, і в діючих військових. Тож нехай приходять, оздоровлюються», – розповідає Михайло Прокутін.

Автор програми реабілітації «Вільні хвили» – олімпійський призер із плавання Денис Силантьєв. Проект реалізується завдяки співпраці з компанією Метінвест, комбінатом «Запоріжсталь» та громадською організацією «Запоріжжя. Платформа спільних дій».

За час існування програми допомогу вже отримали понад 400 ветеранів із Запоріжжя, Кривого Рогу та Кам'янського.

Денис Силантьєв наголошує: ключову роль відіграє регулярність занять. «Прийшов ветеран – він був на милицях, не міг рухати ногою, не відчував її. Після регулярних занять він почав її відчувати, почав нею рухати й поступово відмовляється від милиць», – розповідає Денис Силантьєв.

Кожен учасник проекту приходиться із різними проблемами, тому й програма реабілітації підбирається індивідуально. Водночас, за словами Дениса Силантьєва, вода є універсальним середовищем для відновлення – за умови наукового підходу. «Коли я захищав дисертацію, вже тоді знав, що плавання рекомендоване всім групам людей з інвалідністю. Воно рекомендоване як новонародженим, так і людям літнього віку. Та компресія, яка відбувається у воді, та невагомість – це те, що одночасно і розслабляє, і зміцнює м'язи, і дає навантаження, яке не є шкідливим для хребта та суглобів», – пояснює Денис Силантьєв.

Долучитися до проекту «Вільні хвили» можуть як ветерани, так і діючі військовослужбовці, які проходять реабілітацію. Усі заняття – безкоштовні.

Отримати більше інформації про програму «Вільні хвили» та записатися на тренування можна за телефоном 073 444 19 27 (**ZPRZ. CITY** (<https://zprz.city/news/view/koli-voda-povertae-ruh-yak-u-zaporizhzi-pratsyue-reabilitatsijnij-proekt-dlya-vijskovih-ta-veteraniv-vilni-hvili>)). – 2026. – 26.02.).

Підтримка для родин ветеранів та загиблих військовослужбовців Сумщини

На які види підтримки можуть розраховувати родини ветеранів та загиблих військовослужбовців у Сумській області.

На Сумщині підтримка родин діючих військовослужбовців, ветеранів та сімей загиблих захисників здійснюється як через обласну комплексну програму, так і через державні програми. Редакція Трибуна.Суми дізналась в Сумській ОДА, на які види допомоги можуть розраховувати такі родини.

Компенсація відшкодування за встановлення пам'ятників та облаштування місць поховання. Така допомога надається за рахунок коштів обласного бюджету одному з членів сім'ї загиблого (померлого) захисника або захисниці України, зареєстрованих у Сумській області, у разі якщо витрати на пам'ятник, його встановлення та облаштування місця поховання не відшкодовані в повному обсязі з місцевого бюджету. Отримати допомогу можуть дружина (чоловік), повнолітні діти, батько або мати загиблого. Розмір компенсації – 40 % фактичної вартості пам'ятника, його встановлення та облаштування місця поховання; максимальний розмір – 12 000 грн. Компенсація виплачується один раз за місцем реєстрації заявника в Сумській області після подання заяви та підтвердних документів до органів соціального захисту населення.

Виплата компенсації готівкою на придбання твердого палива. Компенсація становить 3 200 гривень та надається один раз на рік на одне домогосподарство. Право на таку виплату мають члени сімей захисників, члени загиблих військовослужбовців. Необхідні документи для отримання допомоги: заява, згода на обробку даних; документ, що підтверджує особу, реєстраційний номер облікової картки платника податків; довідка, що житло опалюється саме твердим паливом; довідка про склад сім'ї; посвідчення (УБД члена родини, особа з інвалідністю внаслідок війни або член сім'ї загиблого); реквізити банківського рахунку.

Компенсація частини процентної ставки за іпотечними кредитами за кошти обласного бюджету додатково учасникам програми «Оселя». З бюджету сплачуються 3 % річних, це фактично робить кредит для пільгових категорій ще дешевшим або навіть безвідсотковим (залежно від початкової ставки «Оселі»). На компенсацію мають право члени сім'ї ветерана, особи з інвалідністю внаслідок війни; сім'ї загиблих (померлих) ветеранів та захисників.

Щоб отримати ці 3 % компенсації, потрібно відповідати вимогам одночасно: отримати кредит за державною програмою «Оселя»; житло купується саме в Сумській області; реєстрація (прописка) у будь-якому населеному пункті Сумської області; подати відповідну заяву до банку, який видав кредит.

Професійна адаптація та перенавчання. Члени сімей ветеранів війни, загиблих ветеранів і захисників можуть розраховувати на професійне навчання, перенавчання та підвищення кваліфікації за рахунок коштів державного бюджету в межах затверджених програм. Отримати послугу можна на підставі особистої заяви через уповноважені органи (структурні підрозділи з питань ветеранської політики, органи соціального захисту населення) або визначені виконавці програм професійної адаптації.

Грошова компенсація на придбання житлових приміщень (відповідно до постанови КМУ від 19.10.2016 № 719). Право на грошову компенсацію мають громадяни України, які перебувають на квартирному обліку та належать до таких категорій: особи з інвалідністю внаслідок війни I–II групи; члени сімей загиблих (померлих) захисників і захисниць України, а також військовослужбовців, які загинули (померли) внаслідок бойових дій або виконання обов'язків військової служби. Компенсація надається за одночасного дотримання таких умов: не забезпечені житлом; або забезпечені житлом менше встановленої облікової норми; перебування на квартирному обліку. Грошова компенсація надається один раз, не може бути повторно призначена, якщо особа вже скористалася правом на отримання житла або грошової компенсації за рахунок державного чи місцевого бюджету. Має бути виключно цільове призначення коштів. Компенсація використовується лише для придбання житлового приміщення (квартири або житлового будинку) на вторинному чи первинному ринку. Для отримання компенсації людина подає: заяву; документи, що підтверджують статус (особа з інвалідністю внаслідок війни/ член сім'ї загиблого); документи про перебування на квартирному обліку; інші документи, передбачені Порядком. Рішення про призначення компенсації приймається комісією, утвореною органом місцевого самоврядування. Розмір грошової компенсації розраховується за формулою, визначеною постановою № 719; залежить від складу сім'ї, облікової норми житла та опосередкованої вартості спорудження житла, затвердженої Мінрегіоном.

Гранти від Українського ветеранського фонду. Державна програма фінансової підтримки членів сімей ветеранів на започаткування або розвиток бізнесу через грантові конкурси, які фінансуються Українським ветеранським фондом при Міністерстві у справах ветеранів України. Участь також можуть взяти члени сімей загиблих захисників. Суть підтримки: фінансова допомога у вигляді грантів на створення або масштабування власної справи; грантові програми проводяться регулярно у рамках різних конкурсів та ініціатив УВФ. Розміри грантів: як правило, від 500 000 до 1 500 000 грн, залежно від проєкту та конкурсу; суми можуть варіюватися в межах конкретної програми та умов конкурсу. Участь здійснюється через подання проєктної заявки та бізнес-плану у встановлені строки (зазвичай онлайн через офіційні ресурси фонду або партнерські сервіси); деталі щодо умов і вимог публікуються під час оголошення кожного грантового конкурсу. Також діє державна програма «Власна справа», яка адмініструється Службою зайнятості.

Відповідно до Програми для ветеранів війни надається соціальна підтримка членам сімей померлих учасників бойових дій та осіб з інвалідністю внаслідок війни (покриття витрат на поховання учасників бойових дій та осіб з інвалідністю внаслідок війни). Для визначення права на отримання такої допомоги необхідно звернутись до органів соціального захисту населення районних державних адміністрацій, міських рад за місцем реєстрації.

Обласна цільова соціальна програма оздоровлення та відпочинку дітей на 2026 рік. Ця програма охоплює надання пільги у тому числі дітям осіб, визнаних учасниками бойових; один із батьків яких загинув (пропав безвісти) у районі проведення антитерористичних операцій, здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони або помер внаслідок поранення, контузії чи каліцтва; одному з батьків яких встановлено інвалідність внаслідок війни. Оздоровлення дітей проводиться дитячими закладами оздоровлення та відпочинку. Оплата послуг із оздоровлення або відпочинку, наданих дітям, здійснюється відповідно до умов договорів шляхом безготівкового перерахування коштів закладам оздоровлення та відпочинку для компенсації вартості путівок. Гранична вартість путівки складає: відпочинок на 14 днів – 18600 грн, оздоровлення на 21 день – 27900 грн на дитину. Якщо вартість путівки перевищує граничну, то різниця оплачується за рахунок батьків (*Трибуна. Суми (<https://trybuna.sumy.ua/opportunities/na-yaki-vydy-pidtrymky-mozhut-rozrahovuvaty-rodyny-veteraniv-ta-zagyblyh-vijskovoslužhbovcziv-u-sumskij-oblasti/>). – 2026. – 16.02).*

МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

Інклюзивна реабілітація на Вінничині

У Вороновицькій громаді відкрили інклюзивний реабілітаційний простір для мешканців, які потребують фізичного та психологічного відновлення.

У Вороновицькій громаді Вінницької області відкрився інклюзивний простір «Стійкості та відновлення» на базі місцевого Центру первинної медико-санітарної допомоги. Тут безкоштовно надаватимуть послуги фізичної та психологічної реабілітації мешканцям громади – зокрема ветеранам і їхнім родинам.

У Центрі відремонтували реабілітаційний зал і кабінет ерготерапії, закупили сучасне обладнання, меблі та засоби для відновлення рухових і побутових навичок. Заклад став безбар'єрним – із зручною навігацією для пацієнтів. Завдяки проекту п'ятеро спеціалістів Центру пройшли теоретичну й практичну підготовку на базі відділення реабілітації Вінницької обласної клінічної психоневрологічної лікарні ім. акад. Ющенка. Двоє лікарів додатково завершили курси з фізичної та реабілітаційної медицини в НУОЗ України ім. П. Л. Шупика.

Це вже другий подібний проєкт, який Фонд «Крона» реалізував разом із ПРООН та урядом Японії. Перші відділення відкрили на Харківщині, і зараз вони приймають пацієнтів з кількох громад поблизу лінії фронту. Навіть з Києва туди приїжджають на реабілітацію.

Проєкт «Створення інклюзивного відновно-реабілітаційного простору для мешканців Вороновицької громади Вінницької області» реалізується Всеукраїнським благодійним фондом «Крона» за підтримки ПРООН в Україні за фінансової підтримки уряду Японії (*БФ «Крона» (<https://krona.niko.ua/33078-2/>). – 2026. – 18.02).*

Проєкт підтримки «Скорочуючи відстань» на Прикарпатті

На Прикарпатті стартував проєкт підтримки для ветеранів, ВПО та родин у складних ситуаціях.

Коли людина проходить п'ять інстанцій, і всюди чує «принесіть ще одну довідку», з'являється відчуття безвиході. Саме для тих, хто заплутався в документах, статусах і відмовах, на Прикарпатті запустили проєкт «Скорочуючи відстань», який реалізує ГО «Сила Громади». Тут допомагають оформити виплати, пройти ВЛК, вирішити питання житла, лікування чи реабілітації.

По допомогу можуть звертатися ветерани, внутрішньо переміщені особи, люди з інвалідністю, люди старшого віку, малозабезпечені та багатодітні сім'ї.

У межах проєкту працюють кейс-менеджери. Вони допомагають оформити виплати й пільги, розібратися з документами та статусами, пройти ВЛК, знайти житло або роботу, отримати лікування чи реабілітацію.

Кейс-менеджер Максим Гаврилов розповідає:

«Люди часто приходять уже виснажені. Вони не розуміють, чому їм відмовили, або що робити далі. Люди часто не знають, куди звернутися по допомогу. Ми сідаємо й розкладаємо проблему на кроки».

За перші місяці роботи кейс-менеджери допомогли близько 80 людям – і більшість звернень пов'язані з житлом, виплатами та статусами.

Також ГО «Сила Громади» надає юридичну допомогу – роз'яснення прав, підготовку заяв і звернень до установ. А для тих, хто відновлюється після травм чи поранень, працює фахівець з абілітації.

Окремо заплановані тренінги для фахівців про те, як коректно комунікувати з ветеранами та іншими вразливими групами.

Команда працює у просторі «Гарт» у Коломиї, онлайн та з виїздами у громади області. Звернутися за допомогою можна у «Гарт», або за телефоном +38 097 096 0801.

Про актуальний графік роботи команди, виїзди у громади та нові можливості підтримки повідомляють на сторінках ГО «Сила Громади» у Facebook та Instagram.

Проєкт «Скорочуючи відстань» здійснюється в межах мультидонорського проєкту «Посилення постраждалих від війни громад України через місцеві ініціативи (EMPOWER)», що фінансується Федеральним міністерством економічного співробітництва та розвитку Німеччини (BMZ) спільно з Генеральним Директоратом Європейської Комісії з питань цивільного захисту та гуманітарної допомоги та реалізується Німецьким товариством міжнародного співробітництва (*GIZ*) ГмбХ (ГО Інформаційно-аналітичний центр «Громадський Простір» (<https://www.prostir.ua/?news=na-prykarpatti-startuvav-projekt-pidtrymky-dlya-veteraniv-vpo-ta-rodyn-u-skladnyh-sytuatsiyah>). – 2026. – 20.02).

Робота і кар'єра у протимінній сфері для ветеранів

Як знайти роботу та побудувати кар'єру у сфері протимінної діяльності? Посібник для ветеранів і ветеранок.

Це видання містить практичні рекомендації для ветеранів і ветеранок, які прагнуть працевлаштуватися та побудувати довгострокову кар'єру у сфері протимінної діяльності (ПМД) в Україні. У посібнику зібрано інформацію про структуру сектору, можливості зайнятості та професійного розвитку, а також покрокові шляхи входження в професію.

У виданні детально описано основні процеси та посади у сфері, категорії операторів протимінної діяльності – державні, комерційні та некомерційні, а також вимоги роботодавців і специфіку роботи в польових та офісних умовах.

Окрему увагу приділено цінності військового досвіду для роботи у сфері ПМД, можливостям працевлаштування ветеранів і ветеранок з інвалідністю чи функціональними порушеннями, а також участі жінок у секторі. Посібник містить практичні поради щодо пошуку вакансій, підготовки резюме й мотиваційного листа, проходження співбесіди та адаптації на робочому місці. Видання базується на результатах опитування ветеранів, ветеранок та роботодавців у сфері ПМД, що дозволяє врахувати актуальні потреби ринку праці.

Публікація буде корисною ветеранам і ветеранкам, які розглядають сферу протимінної діяльності як напрям професійної реалізації; операторам протимінної діяльності, зацікавленим у залученні

фахівців із військовим досвідом; державним органам та організаціям, що впроваджують політику ветеранської реінтеграції; а також міжнародним і громадським організаціям, які підтримують розвиток сектору.

Посібник розроблено Програмою розвитку ООН в Україні (ПРООН) у межах проекту «Підтримка інклюзивного відновлення для забезпечення стійкості та безпеки людей в Україні» за фінансової підтримки Уряду Японії на запит Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства України (Мінекономіки) та у співпраці з ГО «Центр зайнятості Вільних людей» та Demine Ukraine на виконання Стратегії протимінної діяльності України до 2033 року.

Думки, зауваження, висновки або рекомендації, викладені в цьому документі, належать його розробникам і не обов'язково відображають погляди ПРООН, Мінекономіки та Уряду Японії (*ПРООН Україна (<https://www.undp.org/uk/ukraine/publications/yak-znayty-robotu-ta-pobuduvaty-karyeru-u-sferi-protyminnoyi-diyalnosti-posibnyk-dlya-veteraniv-i-veteranok>). – 2026. – 24.02*).

Перший хаб адаптивного гірськолижного спорту для ветеранів

ГО «Альянс Ветеранів» створила перший в Україні хаб адаптивного гірськолижного спорту для ветеранів.

Хаб створено у партнерстві з гірськолижним комплексом «Буковиця» за підтримки благодійного фонду Razom for Ukraine та Бориславської міської ради.

Його мета – дати можливість ветеранам повернутися до активного життя, відновити фізичну форму та психологічну стійкість через заняття адаптивним гірськолижним спортом.

Під час перших відкритих тренувань ветерани навчалися техніці Three-Track Skiing – катанню на одній лижі з використанням двох аутригерів під наставництвом інструкторів з гірськолижного спорту, фізичних терапевтів та ветеранів, які пройшли сертифіковане навчання у США. Надалі у межах хабу ветерани на постійній основі отримають безкоштовний доступ до гірськолижної інфраструктури ГК «Буковиця», сучасного адаптивного обладнання, уроків з адаптивного катання від професійних інструкторів та наставництво з боку ветеранів за принципом «рівний-рівному».

Наша мета – розбудова масштабної інфраструктури для фізичної та психологічної реабілітації українських ветеранів та ветеранок через адаптивний гірськолижний спорт.

І створення Хабу у Бориславі – лише один з етапів на цьому шляху (*ГО «Альянс ветеранів» (<https://veterans-alliance.org/news/stiykist-ta-vidnovlennya/ho-alyans-veteraniv-stvoryla-pershyy-v-ukrayini-khab-adaptyvnoho-hirskolyzhnoho-sportu-dlya-veteraniv>). – 2026. – 17.02*).

Модель переходу ветеранів у цивільну професію

Від реабілітації до нової професії: «Серце Азовсталі» представило модель переходу ветеранів у цивільну кар'єру.

Від реабілітації до нової професії: «Серце Азовсталі» представило модель переходу ветеранів у цивільну кар'єру.

У Києві відбулася дискусія «Цивільна кар'єра ветеранів: виклики та перспективи», яка об'єднала ветеранів, представників держави, бізнесу та освітніх ініціатив. Її організувала школа DAN.IT спільно з проектом Ріната Ахметова «Серце Азовсталі», який презентував власну модель системного супроводу ветерана – від відновлення до працевлаштування.

Під час дискусії психологиня ГО «Серце Азовсталі» Наталка Шевченко наголосила: перехід із військового середовища в цивільне – це не просто зміна роботи, а трансформація ідентичності.

Ветеран – це не просто запис у військовому квитку. Це людина зі сформованою військовою ідентичністю. Коли він повертається у цивільне життя, відбувається руйнування цієї ідентичності. І цей перехід має бути м'яким. Психолог допомагає сформувати нову – цивільну – ідентичність, щоб людина могла рухатися далі, ставити нові цілі й не відчувати себе відокремленою від суспільства», – пояснила вона.

У «Серці Азовсталі» підкреслюють: шлях ветерана має бути комплексним. Організація вибудувала модель підтримки, що починається з медичного та психологічного скринінгу, за потреби – реабілітації, і продовжується менторським супроводом за принципом «рівний – рівному». Ментор допомагає визначити сильні сторони ветерана, його soft та hard skills, обрати напрям навчання або перекваліфікації та супроводжує до моменту працевлаштування. Все це є єдиним процесом посттравматичного зростання.

Окрема увага під час заходу була приділена ролі бізнесу. Учасники наголосили: автоматичне повернення ветеранів на попередні посади не завжди є ефективним рішенням. Натомість компаніям важливо створювати індивідуальні умови адаптації, враховувати досвід служби та працювати з командами.

Для нас, DAN.IT, як освітнього хабу, що системно працює і з діючими військовими, і з ветеранами, було надзвичайно важливо створити подію, яка об'єднує роботодавців, фахівців, що супроводжують ветеранів на шляху повернення до цивільної кар'єри, та представників держави. Саме вибудова стійкої взаємодії між усіма цими сторонами є ключовою умовою успішної реінтеграції наших захисників у цивільне життя. Для DAN.IT це не разова ініціатива, а системна робота й довгострокова відповідальність, яку ми послідовно беремо на себе як освітяни», – зазначила CEO DAN.IT Ксенія Столбова.

Подія стала ще одним кроком до формування в Україні системної моделі підтримки ветеранів, де повага до їхнього досвіду поєднується з реальними можливостями для професійної реалізації (*Сталевий фронт Піната Ахметова (<https://steelfront.scm.com.ua/novyny/26-02-2026-likar-azovstali-oleksandr-reshytko-otrymav-kvartyru-vid-sa>). – 2026. – 26.02*).

Ветеранська політика на Одещині

Круглий стіл «Захистимо наших захисниць» присвячений жіночій ветеранській політиці.

ГО «Захист Держави» в Одеській області спільно з ГО «Вільні та Вірні» ініціювали круглий стіл «Захистимо наших захисниць», присвячений ключовим питанням жіночої ветеранської політики.

«Існує велика кількість важливих питань, пов'язаних із надзусиллями жінок на фронті та необхідністю їх підтримки. Ми відчуваємо відповідальність за те, щоб сприяти їх вирішенню», – наголосив керівник Одеського осередку ГО «Захист Держави» Олексій Земляний.

До обговорення долучилися представниці ВМС, прикордонної служби, медики, ветеранки, капелан, психологи та представники громадського сектору. Основна увага була зосереджена на соціальних гарантіях, медичній та психологічній підтримці, адаптації після служби та формуванні державних рішень з урахуванням практичного досвіду жінок.

«Про ці теми говорять недостатньо, однак вони є ключовими для повноцінної участі жінок у ветеранській діяльності», – підкреслила керівниця ГО «Вільні та Вірні» Нора Аль-Надаві.

ГО «Захист Держави» системно працює над посиленням підтримки жінок, які захищали та захищають Україну, та консолідує зусилля громадського і державного секторів для впровадження конкретних рішень (*ГО «Захист Держави» (<https://zahyst.org.ua/news/1772185601-krugliy-stil-zahistimo-nashih-zahisnits-prisvyacheniy-zhinochiy-veteranskiy-polititsi>). – 2026. – 27.02*).

Практикум з ментального здоров'я для ветеранів та родин у Прилуках

Прилуцький осередок ГО «Захист Держави» провів практикум з ментального здоров'я для ветеранів та їхніх родин.

Прилуцький осередок ГО «Захист Держави» спільно з Прилуцькою міською центральною бібліотекою імені Любові Забашти організував психологічний практикум «Секрети ментального здоров'я» для військовослужбовців, ветеранів та їхніх родин.

Під час заходу учасники отримали практичні поради щодо вирішення юридичних і соціальних питань від директорки центру соціальних служб Юлії Касьян, фахівця із супроводу ветеранів Олександра Матійка, військової психологині Віри Чорномаз та юристки Ренати Шевченко. Завершився практикум майстер-класом із живопису, що дозволив присутнім розвантажитися та відновити емоційний баланс.

«Відновлення після бойових дій – це шлях, який ветерани не повинні проходити наодинці. Підтримка їхніх родин та турбота про емоційний стан – це наш прямий обов'язок», – зазначила керівниця Прилуцького осередку ГО «Захист Держави» Олена Малик.

ГО «Захист Держави» дякує всім учасникам та партнерам і закликає громаду долучитися до ініціатив підтримки ветеранів та їхніх родин (*ГО «Захист Держави» (<https://zahyst.org.ua/news/1771850504-prilutskiy-oseredok-go-zahist-derzhavi-proviv-praktikum-z-mentalnogo-zdorov-ya-dlya-veteraniv-ta-yihnih-rodin>). – 2026. – 23.02*).

Ветеранський форум «Бійці Духу» на Черкащині

Програма «Перезавантаження» долучилася до ветеранського форуму «Бійці Духу» на Черкащині.

Команда програми «Перезавантаження: розширення можливостей для працевлаштування» долучилася до ветеранського форуму «Бійці Духу», який відбувся на Черкащині за ініціативи Черкаської обласної військової адміністрації та Звенигородської районної військової адміністрації. Форум став майданчиком для живого діалогу між ветеранами, представниками громад та фахівцями, які працюють над підтримкою захисників і захисниць у поверненні до активного цивільного життя.

Команда «Перезавантаження» представила учасникам можливості програми та запросила ветеранів долучитися до індивідуального навчання, професійної орієнтації, стажувань і підтримки у розвитку чи відновленні власної справи.

Під час спілкування команда поділилася прикладами успішного досвіду учасників програми: зокрема, історією ветерана, який після важкого поранення заснував власну олійницю та розширив виробництво завдяки грантовій підтримці, а також історією дружини ветерана, котра відкрила центр медитації та практик відновлення і проводить безоплатні заняття для військових родин.

У межах платформи ветерани ділилися особистими історіями адаптації, повернення до професійної діяльності та пошуку внутрішньої рівноваги. У їхніх розповідях звучали теми стійкості, взаємопідтримки та ролі спільноти в тому, щоб відчувати себе потрібними в нових життєвих обставинах.

Участь у таких заходах дає можливість програмі «Перезавантаження» не лише презентувати інструменти підтримки, а й почути потреби ветеранів і громад напряду – щоб надалі адаптувати програму і посилювати її ефективність (*Товариство Червоного Хреста України (<https://redcross.org.ua/news/2026/02/140786/>). – 2026. – 25.02*).

Конкурс для ГО на підтримку мобільних послуг для ветеранів

Оголошуємо конкурс для ГО на підтримку мобільних офісів у восьми регіонах України.

Програма реінтеграції ветеранів оголошує грантовий конкурс на підтримку мобільних послуг для ветеранів у восьми регіонах України. Проект охоплюватиме громади у восьми регіонах України, визначених на основі потреб, концентрації ветеранів і ветеранок та доступності послуг.

Кінцевий термін подання заявок: 22 березня 2026 року, 23:59 (за київським часом)

Максимальний бюджет гранту: до 400 000 доларів США

Тривалість проекту: 12 місяців

Запрошуємо до співпраці партнера, який забезпечить розвиток і сталість мобільних послуг підтримки ветеранів та їхніх родин.

Обраний грантоотримувач:

- підтримає та/або розширить роботу вже діючих мобільних офісів;
- інтегрує мобільні послуги у місцеві системи підтримки, включно з місцевими та регіональними програмами і бюджетами реінтеграції;

- забезпечить надання послуг ветеранам і їхнім сім'ям у сільських та віддалених громадах;

- працюватиме у тісній координації з місцевими та обласними органами влади.

У межах проекту можуть надаватися такі послуги:

- соціальна підтримка;

- юридична допомога;

- психосоціальні послуги;

- підтримка у працевлаштуванні.

Важливим компонентом конкурсу є забезпечення сталості послуг після завершення грантового фінансування – через інтеграцію мобільних офісів у місцеві системи підтримки та розвиток партнерств на рівні громад і регіонів.

Звертаємо увагу, що закупівля транспортних засобів у межах цього конкурсу не передбачена.

Детальна інформація про умови участі та вимоги до заявників доступна за посиланням.

Заповнені заявки мають бути надіслані в електронному вигляді на пошту: tender-ua@irex.org

Усі документи, що додаються до заявки, повинні бути прикріплені до електронного листа. Заявки, подані у вигляді посилань на зовнішні платформи для обміну файлами (включно з, але не обмежуючись Google Drive, Dropbox, OneDrive, WeTransfer, тощо) не будуть розглядатися.

Обов'язкова тема листа: UVRR RFA Mobile Support Services for Veterans – Мобільні послуги підтримки ветеранів (*Програма реінтеграції ветеранів (<https://veteran-reintegration.in.ua/news/ogoloshuyemo-konkurs-dlya-go-na-pidtrymku-mobilnyh-ofisiv-u-vosmy-regionah-ukrayiny/>). – 2026. – 24.02).*

Мапа ветеранських ГО в Україні

Як працює сектор ветеранських ГО: IREX представив результати всеукраїнського мапування.

17 лютого в Києві відбулася презентація результатів дослідження та мапування ветеранських громадських організацій.

Дослідження показало, що психосоціальна підтримка – це центральний напрям роботи ветеранських ГО. Такі послуги надають 66 % організацій. Ще 63 % працюють у сфері культурних та спортивних заходів, які допомагають відновлювати психічне здоров'я та сприяють соціальній інтеграції ветеранів і їхніх родин.

Також поширеною є правова та консультаційна допомога: 40 % організацій надають юридичні послуги, 39 % – консультують та супроводжують отримувачів послуг.

«Результати дослідження дають чітке розуміння структури «ветеранського» громадського сектору, географії діяльності організацій та ключових напрямів роботи. Ми побачили, що це дуже динамічна, часами хаотична, але безумовно надихаюча екосистема. Мапування дає базове уявлення про спроможність ветеранських організацій і вектори розвитку. Сектор вже сильний, а з правильною підтримкою, в тому числі і від міжнародних партнерів, може стати справді трансформативним у справі реінтеграції ветеранів», – каже Юлія Ткачук, директорка проєктів IREX.

Мапування було завершено у грудні 2025 року у співпраці з дослідницькою агенцією Fama в межах Програми з реінтеграції ветеранів, яку впроваджує IREX за підтримки Державного департаменту США.

Під час події також презентували дашборд із базовою інформацією про ветеранські громадські організації.

«Скористатися базою можуть не лише партнери, а й ветерани, ветеранки та їхні родини, аби переглянути, які ГО знаходяться у їхньому регіоні та які надають послуги», – розповів Костянтин Татаркін, ветеран, радник з питань ветеранів IREX.

Скористатися мапою громадських організацій можна за посиланням.

Також учасники заходу обговорили потреби сектору та можливості ефективнішої координації задля кращого узгодження, прозорості та доповнюваності партнерських ініціатив.

Ознайомитись з результатом дослідження ветеранських ГО можна за посиланням (*Програма реінтеграції ветеранів (<https://veteran-reintegration.in.ua/news/yak-praczyuye-sektor-veteranskyh-go-irex-predstavyyv-rezultaty-vseukrayinskogo-mapuvannya/>). – 2026. – 18.02*).

Проєкт «Фенікс» Черкаської капеланської служби

«Йдеться про здоров'я суспільства»: черкаська капеланська служба шукає партнерів для відновлення ветеранів.

Проєкт «Фенікс» капеланської служби Черкаської 118-ї бригади шукає донорів і партнерів для втілення відновлювальної програми для військовослужбовців, ветеранів та їхніх родин у форматі таборів і ретритів.

Про це в коментарі «18000» розповів капелан Володимир Рідний.

Капеланська служба починала з організації поїздок для дітей військових 118 бригади ТрО. Так тривало три роки поспіль, до листопаду 2025-го, відколи проєкт вирішили масштабувати.

– Ми отримували багато запитів від інших бригад про те, чи можуть поїхати на відпочинок діти не лише військових зі 118-ї, самі військовослужбовці. З того часу почали розробляти проєкт ширшого формату і нині маємо «Фенікс», – розповів Володимир Рідний.

Уже цього січня дві групи дітей відпочили в українських горах. У лютому ж готуються до поїздки в Закарпаття і діти військових, і діти вимушено переселених родин, і військовослужбовці, звільнені з полону, чинні військові й ветерани.

Кожна поїздка передбачає активний відпочинок і водночас – психологічну підтримку, стабілізаційні практики, роботу з тілом, арттерапію – безпечне середовище, завдяки чому можна відпочити й стабілізуватися. Програми для дітей і дорослих різні, проте інколи вони перетинаються.

– Ми б хотіли і могли б забезпечити такі поїздки впродовж року, проте вся проблема в коштах. Намагаємося робити так, щоб для учасників це було безоплатно або за символічні благодійні внески. Однак нині громади, з якими ми співпрацюємо, закривають лише третину від

організаційних процесів, ще одну – спонсори й бізнес, решта – кошти капеланського фонду, – розповів Володимир Рідний.

За його словами, бізнес не обов'язково покриває всю поїздку, проте навіть безоплатне спорядження на день чи разове харчування вже зменшує витрати бюджету.

– Чому потрібно підтримувати проєкт? Тому що йдеться про здоров'я суспільства. Ветерани вже повертаються і вони будуть формувати подальшу нашу країну. А як вони це робитимуть, наряду залежить від їхнього внутрішнього психологічного, духовного стану. Наскільки вони змогли побороти жахи війни й залишатися соціалізованими. Чи можуть не перекладати ті проблеми, які були у війні, на це життя і на свої родини, – додав капелан Володимир Рідний.

За весь час роботи з родинами військових капеланській службі черкаської 118-ї ТрО вдалося організувати відпочинок для понад 700 осіб.

Лінія підтримки проєкту «Фенікс»: 0731180000 (ГО «Черкаська інформаційна агенція 18000» (<https://18000.com.ua/strichka-novin/kapelanska-sluzhba-cherkaskoyi-brigadi-shukaye-partneriv-dlya-vidnovlennya-veteraniv/>)). – 2026. – 22.02.).

Інформаційно-реферативний бюлетень

**ПРАВОВИЙ СТАТУС ТА ПОТРЕБИ
ВЕТЕРАНІВ ВІЙНИ В УКРАЇНІ
/ моніторинг інформаційного поля /**

№ 3 (16-28 лютого) 2026

Укладач **Каращук** Оксана Миколаївна

Комп'ютерна верстка Н. Крапиви